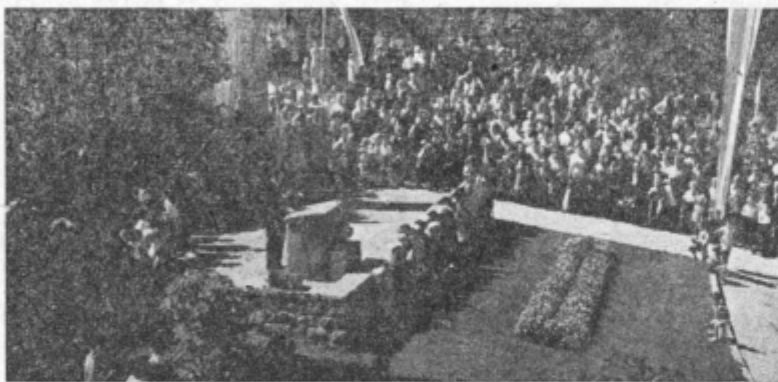

Šmarčani ob svojem prazniku

V nedeljo je bilo v Šmarju od ranega jutra vse na nogah. Navsezgodaj jih je prebudila godba z budnico, tisti pa, ki jih glasba ni spravila pokonci, so se dvignili pozneje, ko je okoli Šmarja

Šmarja in člani Kluba za konjski šport iz Celja, za njimi pa so se zvrstili gasilci, lovci, člani TVD »Partizan«, pionirji v narodnih nošah, motorizirana kolona, ki jo je zaključila zadružna mehaniza-

začelo pokati in ropotati... Člani Zveze borcev in mladinci predvojaškega centra so uprizorili napad na Šmarje, ki je izvenel domala kot repriza dogodka, za-

cija s traktorji in priključki, vmes pa so na prikolicah člani aktivna mladih zadrušnikov prikazali simbolično razna kmečka dela.

radi katerega Šmarje slavi svoj občinski praznik, ko je Tomšičeva brigada na juriš zavzela Šmarje...

Po tej vojaški vaji so se pri domu Partizana vsa društva šmarske občine zvrstila v slavnostno parado. Med tem so se pri spomeniku zbrali predstavniki

Po uspeli paradi je o pomenu praznika spregovoril predsednik občine tov. Anderluh, ki je ugodoma pozdravil vse goste, posebej pa polkovnika Mišico, ki je med vojni vodil zmagoviti napad na Šmarje. Po končanem govoru so zapeli »Šmarski fantje«, mladina pa je recitala borbene pesmi.

oblasti, političnih organizacij, JLA in velika množica ljudi.

Ko je komandir centra predvojaške vzgoje predal raport predsedniku občine, se je pred spomenikom zvrstila povorka, pri kateri je sodelovala vojaška godba iz Zagreba in domača godba na pihala. Prvi so korakali mimo mladinci predvojaške vzgoje, za njimi so jahali konjeniki iz

S tem je bil slavnostni del zaključen, popoldne pa se je z nogometno tekmo med domačini in moštvo JLA ter z jahalnim nastopom celjskih jezdecev nadaljeval spored prireditev, ki se je pričel že prejšnji večer s šahovskim dvobojem med šahisti JLA in domačini ter z uprizoritvijo Nušičeve komedije »Ujež«.

ZANIMANJE VOLIVCEV CELJSKE OBČINE ZA STANOVANJSKE PROBLEME

KOPICA PAMETNIH PREDLOGOV

Pred dnevi je bilo v celjski občini 20 zborov volivcev, na katerih so razpravljali o osnutkih odlokov in navodil Občinskega ljudskega odbora Celje, ki vsebujejo glavne principe gradnje in razdeljevanja stanovanj v celjski občini. Razen tega so se volivci pogovarjali tudi o tem, kako bi naj v celjski občini čim prej in čim boljše organizirali stanovanjske skupnosti ter predlagali, da bi občinski odbor čim prej imenoval potrošniške svete pri celjskih trgovinah.

Čeprav je mesec avgust neprikladen za sklicovanje zborov volivcev, saj je veliko ljudi na dopustih, so bil zbori volivcev obiskani skoraj v takem številu kot pozimi. Se bolj pa moramo za te zore volivcev ugotoviti zadovoljivo dejstvo, da je bila razprava na zborih izredno živahna, kar pomeni, da se ljudje za stanovanjske probleme življenjsko zainteresirani. To ni nič čudnega, saj je v Celju stanovanjska stiska še zelo velika, pri razdeljevanju stanovanj pa po mnenju volivcev ni

bilo vedno vse v najboljšem redu, zato so še posebej toplo pozdravili osnutek navodil o odgovornosti pri razdeljevanju stanovanj.

Zbori volivcev so bili povsod, le dva zbora volivcev — v Ljubčini in Storah — bodo morali še enkrat sklicati, ker ni bilo dovolj ljudi. To pa je pripisati predvsem slabemu obveščanju, ker volivci v Storah n. pr. sploh niso vedeli kje bo zbor volivcev. Sprejeli so nam-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Organizacije SZDL in kmetijske zadruge

pred volitvami v zadružne svete

Do volitev v zadružne svete in upravne odbore kmetijskih zadrug nas loči le še kratek čas. Predvideno je, da bi nove zadružne svete volili v okraju Celje, v nedeljo, 16. novembra t. l. v vseh zadrugah.

Nedvomno je značaj teh volitev izredno pomemben, zlasti še z ozirom na velike in izredno odgovorne naloge, ki stoje pred kmetijskimi zadrugami v tem času in v prihodnje. Zaradi tega

tem volitvam ne gre pripisovati samo formalno pravni pomen, temveč naj bi bolj kot kdajkoli v zgodovini povojnega zadrugištva skozi prizmo volilnih priprav in volitev samih razmotrili kakšna je bila, je ter kakšna naj bo v bodoče naša zadruga. Te volitve imajo tedaj izredno velik ekonomsko — političen pomen.

Z volitvami novih zadružnih organov, t. j. zadružnih in upravnih odborov v

kmetijskih zadrugah, se dopolnjuje sistem samoupravljanja tudi na področju kmetijstva. Odpira se popolnoma jasna perspektiva kmečkim proizvajalcem ter se jim daje možnost, da v sistemu ljudske demokracije tudi oni svobodno odločajo o vseh važnih gospodarsko-političnih vprašanjih, ki zadevajo našo vas in zadrugo v dobi izgradnje socializma. Tako kot smo pred leti volili

Predsednik OZZJ Celje: Franc Lubej

SINDIKALNE KOMISIJE ZA GOSPO DARSTVO SO PROUČILE

probleme industrijske proizvodnje ob polletju

Pred dnevi je bilo v Celju posvetovanje na Okrajnem sindikalnem svetu, katerega so se udeležili člani komisije za gospodarstvo pri OSS, nadalje vsi predsedniki občinskih sindikalnih svetov, sestanka pa se je udeležil tudi predsednik gospodarske komisije pri Republiškem svetu ZSS tov. Roman Albreht.

Na sestanku so razpravljali o doseženih rezultatih industrijske proizvodnje in o polletnih zaključnih računih gospodarskih organizacij. Poročilo je podal predsednik komisije za gospodarstvo pri OSS tov. Franc Rupret. V poročilu je bilo omenjeno, da je realizacija planov v gospodarskih organizacijah v prvem polletju sicer v glavnem zadovoljiva. Popolnoma pa ne moremo biti zadovoljni zlasti ne zato, ker se slabo razvija proizvodnja po sistemu norm. Vse kaže, da se gospodarske organizacije še vedno močno ogibajo sistema nagrajevanja po učinku dela in brez dvoma je to posledica odpora pri administrativnem in tehničnem osebju, ki bi s povečanjem normiranih delovnih mest imeli večje in odgovornejše naloge. Ze dolgo časa ugotavljamo, da je v podjetju razmerje med normiranimi in režijskimi urami preveliko. Tako smo v preteklem letu imeli v okraju okoli 11 milijonov in 200.000 delovnih ur obračunanih po učinku in nad 11 milijonov ter 700.000 ur izven akorda. Normalno pa bi bilo, če bi v okraju bilo okoli 70 % normiranih delovnih mest. Poleg tega je prvo polletje bil presežen plan najemanja nove delovne sile. Delovna sila se je povečala tudi v podjetjih, kjer tega ne morejo opravičiti z investicijsko razširitvijo proizvodnje. Na ta način porast delovne sile prehitava povečanje proizvodnje. Deloma gre to povečanje na račun zakona, ki je omejil nadurno delo, čeprav se tudi tega zakona podjetja ne držijo dosledno. Brez dvoma pa je vmes tudi nekaj takih gospodarskih organizacij, ki povečujejo število zaposlenih zato, da bi si zagotovili večji plačni sklad in zanemarljivo osnovno dolžnost, da bi z boljšo organizacijo dela bili kos proizvodnim nalogam.

Zategadelj so na sestanku sklenili da bodo v naslednjih dneh občinski sindikalni sveti skupaj z osnovnimi sindikalnimi organizacijami obravna-

vali proizvodne plane, zlasti pa plane tistih podjetij, kjer so potrebe po izboljšanju pogojev za večjo proizvodnjo nujne.

Nadalje so sprejeli sklep, da občinski sindikalni sveti ter podružnice v podjetjih temeljito obravnavajo osnovne pokazatelje polletnih zaključnih računov še preden bodo o njih razpravljali delavski sveti. Posebno pozornost naj bi posvetili tistemu delu do-

(Nadaljevanje na 3. strani)

SEDEMEGA SEPTEMBRA — DVOJNI PRAZNIK V MOZIRJU

Srečanje „Šlandrovcev“ in predhodnikov

OB OBLETNICI OSVOBODITVE MOZIRJA

Od prvih dni revolucionarne vstaje na Slovenskem so se tudi na Stajerskem, dasiravno pod težjimi pogoji, hitro razvijale partizanske enote. Poleg odredov, ki so se zadrževali na določenih območjih, so nastali iz prvih mobilnih čet bataljoni, ki se niso več držali določenega območja, temveč so napadali sovražnika zdaj tu zdaj tam, vpadali v močnejše utrjene sovražnikove postojanke, skratka, te enote so bile že popolnoma vojaškega značaja, ki pa so spriče svoje gibljivosti netile plamen upora tudi v krajih, ki jih je nacistična Nemčija imela popolnoma za svoje in nedotakljive. Ob prihodu dela Druge grupe odredov na Stajersko so le-tu obstajali že Savinjski bataljon, Kamniški bataljon in Pohorski bataljon. V začetku avgusta 1943. leta pa je bila na Šipku ustanovljena I. stajerska brigada, ki je ob ustanovitvi dobila naslov VI. slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada »Slavka Šlandra«. V brigado so se združili savinjski, kamniški in zasavski bataljon, priključil pa se ji je del borcev Druge grupe odredov. Brigada se je na Stajerskem proslavila v nešteti bojih in je bila do prihoda XIV. divizije najmočnejša vojaška enota na Stajerskem.

Eno največjih zmag pa je Šlandrova brigada izvojevala, ko je 11. septembra napadla in uničila močno nemško postojanko v Mozirju ter s tem osvobodila Zgornjo Savinjsko dolino, ki je ostala svobodno ozemlje vse do konca vojne, razen za kratek čas v zimi leta 1944/45, ko je močna sovražnikova ofenziva z velikansko premočjo prisilila osvobodilno vojsko k začasnemu umiku.

Dan osvoboditve Mozirja so občani mozirskega okoliša proglasili za svoj krajevni praznik, ki ga letos proslavljajo na dan 7. septembra. Ker pa je Mozirje osvobodila SNOUB »Slavka Šlandra«, je krajevna organizacija ZB v Mozirju povabila borce te brigade, da pri svečanih sodelujejo. Ker pa I. slovenska udarna brigada, ki je bila ustanovljena na Stajerskem, praznuje letos 15. obletnico ustanovitve, s proslavo mozirskega krajevnega praznika pa 14. obletnico svoje največje zmage, je sedmi september postal dvojni praznik.

Zato so ustanovili skupni iniciativni

odbor za pripravo tega praznovanja in začeli pripravljati vse potrebno za dostojno proslavitev dveh tako pomembnih zgodovinskih datumov. Pred dnevi je bila ena izmed sej iniciativnega odbora pri OZZB v Celju. Na tem sestanku so se dokončno domenili o obsegu proslave, medtem ko se bodo o podrobnostih, združenih z dokončnim načrtom prireditve, pomenili na naslednji seji v Mozirju.

V Celju so sklenili, da naj bi svečanost v Mozirju privabila k ponovnemu tovariškemu srečanju vse tiste borce, ki so bodisi kot predhodniki, bodisi kot pripadniki brigade »Slavka Šlandra« sodelovali v bojih ob ustanovitvi I. stajerske udarne brigade pa do osvoboditve. Če govorimo o predhodnikih, potem mislimo vse tiste, ki so sodelovali od začetka vstaje v enotah, ki so pozneje postale sestavni del te brigade. S tem je seveda mišljen vsak borec, vojaški ali politični voditelj, ki je sodeloval v predhodnih enotah poznejše »Šlandrove brigade«, pa čeprav je ob ustanovitvi VI. SNOUB bil že v kakšni drugi enoti. Tako se bodo zbrali tu borci in aktivisti savinjskega, zasavskega, kamniškega bataljona, borci dela Druge grupe odredov, in kar je razumljivo, vsi borci Šlandrove brigade.

V okviru praznika, ki bo 7. septembra v Mozirju, bodo vsi ti borci imeli zbor svojih enot. Ob tej priliki bo zgodovinska komisija bržčas uspešna zbrati tudi večino zgodovinskega materiala o razvoju partizanskega gibanja na Stajerskem, ki je od začetka upora, pa do prihoda XIV. divizije v glavnem še nezbran. Poleg tega bodo ob proslavi osvoboditve Mozirja odkrili spominsko ploščo na sedanjem domu »Partizana«, ki bo v počastitev teh zgodovinskih dogodkov preimenovan v »Dom VI. SNOUB Slavka Šlandra«. Istočasno bodo na Šipku, kjer je bila brigada ustanovljena, odkrili spominsko obeležje na ustanovitvi I. partizanske brigade na Stajerskem.

Pripravljalni odbor pripravlja tudi vse druge prireditve, ki bodo v okviru teh slovesnosti. Računajo, da bo poleg borcev v Mozirju ob tem dnevu vsaj 4000 ljudi iz mozirske občine in bližnjih občin, predvsem pa iz Savinjske doline.

c. k.

pogled po svetu

Ena izmed dežel, ki nam je po svoji zunanje-politični orientaciji zelo blizu, je Egipt, starodavni Egipt, ki je komaj pred nekaj leti zaživel kot neodvisna država, danes pa kot ZAR, Združene arabske republike, velja za močno pritegovno in združevalno silo arabskega naroda, ki že danes v svojih mejah združuje 37 milijonov arabskega prebivalstva.

Prav je, da zapišemo nekaj dejstev o tej prijateljski deželi.

Egipt stoji pred ogromnimi nalogami, če bo hotel odpraviti tisočletne okorele navade, predsodke in bedno dediščino stoletnega kolonialnega gospodarstva. Nepismenost, nemogoče higijenske razmere, primitivna agrikultura in nerazvita industrija, dovolj nalog za več generacij. Pod Naserjevim vodstvom so že prišli za delo. Letno zgrade po 400 šol, število šolarjev iz leta v leto raste. Imajo pet univerz, katerih učno osebo je študiral po nekaj let na evropskih in ameriških univerzah.

V zdravstvu se morajo boriti z raznimi tropskimi boleznimi. Nekateri menijo, da so neodpravišljive in da so kosile nad egiptovskimi felahi že za časa faraonov. So znanstveniki, ki trdijo, da zaradi njih Egipt gospodarsko nikoli ne bo napredoval, saj gre za nekatere endemične bolezni, s katerimi je poljedelsko prebivalstvo okuženo 100 odstotno. Zdaj dela v Egiptu okoli 600 ambulant, od katerih jih je mnogo le na plovnih sredstvih, s katerimi obiskujejo nubijske vasi ob Nilu.

Egipt je dar Nila, kakor je zapisal že stari Herodot. Danes njegove darove uporabljajo bolj racionalno in enako-merno. Leta 1902 so zgradili Assuanski jez in ga leta 1912 in 1934 povečali. Tako so uredili Nilsko delto, ki je velika kot Slovenija, in 1000 km dolgo dolino do Assuana ter si zagotovili po tri in celo po več žetev na leto. Pesek Libijske, Arabske in Nubijske puščave, navidez za vselej neploden, postane prvovrstna plodna zemlja, če ga napoji voda iz Nila. Zato novi Egipt štarta na veliki novi Assuanski jez, na svoj High Dam, kjer grade veliko elektrarno s švedskimi turbinami. Zamisel je stara 50 let, šele Naserjeva revolucija jo je uresničila. Elektrarna bo dajala letno 2 milijard kilovatov, ki jih bodo potrebovali mnogo za tovarno umetnih gnojil s letno produkcijo 400.000 ton.

Assuanski jez? Visok bo 196 m, dolg 1300 m. Torej nedvomno največji gradbeni objekt današnjega dne. Nad jezom bo voda globoka 180 m. Gradbeni material bi zadostoval za 20 Keopsovih piramid, tudi to velja zapisati. Kaj zato, če bodo s tem nasipom prišli pod vodo vsi stari faraonski templji in grobovi, ko pa bodo na drugi strani spremenili velike puščavske predele v plodna polja, omogočili izgradnjo elektrarne za 10 milijard kilovatnih ur, preprečili vsako katastrofalno povodenj in povečali plodnost Nila. Za turiste, ki Egiptu gotovo donosajo precejšnje dohodke, bo ostalo še vedno dovolj kulturnih spomenikov, ki so neme priče davne človeške kulture pred več tisočletji.

Egipt torej nekoč ne bo več odvisen samo od Sueza, zaradi katerega je v kratki dobi svoje neodvisnosti že prestopal invazijo angleških in francoskih imperialistov. Njegov svetovni pomen pa je sedaj gotovo še vedno v tej umetni morski poti, ki so jo pred več tisočletji že izkopal faraoni.

Egipt in Sirija, skupaj ZAR, izvajata danes širokopotezen program družbenih reform, ki bodo spremenile tudi človeško sožitje v teh dveh starodavnih deželah. Lahko bi citirali ob tem procesu Mao Ce-Tungovo kitico iz pesmi »Plavanje čez Jangcekiang«: »In če še živa gorska je boginja, živi naj dalje in strmi ves čas, kako na svetu tem se vse spreminja, kako dežela menja svoj obraz«.

Egipt in Sirija sta to poletje prav zato slavila moralno zmago ob zapletu v Libanonu, ki je pristal na Eisen-

Ustanovitev servisnih delavnic - toda kje vzeti sredstva?

S SEJE SVETA ZA INDUSTRIJO IN OBRT V ZALCU

Pred dnevi se je sestal Svet za industrijo in obrt Občinskega ljudskega odbora Zalec. Iz zanimive razprave povzemamo nekaj zaključkov.

Zelo aktualno vprašanje je ustanovitev servisnih obrtnih delavnic za klesarske, ključavničarske, instalaterske in mehanikarske storitve, in to zlasti v Preboldu in Zalcu. Pobuda za ustanovitev takih obratov je prišla prav od volivcev in Svet dejansko ni mogel drugega, kot priporočiti čimprejšnjo realizacijo teh pobud. Stvar bi bila v najlepšem redu, če bi bil še na razpolago denar za osnovna in obratna sredstva. Tako pa bo ljudski odbor še prej moral razpravljati o predlogu tega Sveta, naj bi proračun dotiral občinskemu investicijskemu skladu nekaj sredstev, ki bi vsaj delno omogočila nadaljnje delo po predvidenih načrtih do konca letošnjega leta.

Govora je tudi bilo o delu Knjigovodskega biroja v Preboldu. Zaradi raznih govoric pa tudi nekaterih pomanjkljivosti je bila v ta zavod poslana posebna komisija, ki je Svetu na tej seji predložila svoje poročilo v nadaljnjo razpravo. Svet se je v načelu strinjal, da je Knjigovodski biro opravil od svoje ustanovitve do danes veliko delo, saj lahko trdimo, da ima vseh 14, ta čas vključenih organizacij urejeno knjigovodstvo. Kolikor je pomanjkljivosti so deloma čisto osebne narave, deloma pa so posledica dejstva, da nudi knjigovodski biro usluge v neprimerno večjem obsegu, kot je pa to bilo ob priliki ustanovitve predvideno in kot je to sploh določeno s pravili tega biroja. Dejan-

ske drži, da delo, ki ga biro upravlja, ni v celoti plačano. Nič kaj ugodna pa ni ugotovitev, da v tem malem kolektivu ni pravega soglasja in so izjave posameznih uslužbencev o delu in stanju v diametralnem nasprotju. Tudi takšni pojavi morajo imeti svoje kvarne posledice! Svet je končno predlagal ljudskemu odboru, da se poveča sedanje število upravnega odbora Knjigovodskega biroja Prebold za 2 člana. Ta ukrep je potreben zato, ker je sedanji sestav zelo enostranski, saj je v njem 5 upravnikov vključenih podjetij, 2 pa

sta uslužbenca biroja. Ta sestav namreč ni omogočal konkretnjšega dela in načelnega reševanja problematike, temveč so posamezni člani tega upravnega odbora bili v prvi vrsti upravniki svojih obratov in so poznali le svoje težnje in potrebe.

Svet pričakuje, da bodo navedeni ukrepi odpravili še zadnje pomajkljivosti v delu Knjigovodskega biroja, ki naj bi v bodoče opravljal svoje usluge še bolj strokovno in v korist vsem obratom, ki jih vključuje v svojo strokovno službo.

Obiranje hmelja tudi v konjiški občini

Te dni bodo tudi v konjiški občini pričeli s prvim obiranjem hmelja. Ker je večina nasadov šele prvoletnih, pridelek ne bo visok, posebno ker mu je nekoliko škodovala še majska suša. Kljub temu pa vse kaže, da bo ta rastlina v tem okolišju le uspevala, saj izglesta, da jo bodo v prihodnjem letu nasadili še v nekaterih drugih okoliških krajih. Le bolj počasi pa napreduje gradnja nove sušilnice v Slov. Konjicah, ki bi sicer že morala biti gotova, vendar se je gradnja nekoliko zavlekla.

Sicer pa letos še ni toliko potrebna, saj bodo za sušenje prišle v poštev le manjše količine.

nili preko tisoč dinarjev, kar je z ozirom na šolsko socialno stanje otrok res lep uspeh. Del denarja, ki si ga je mladina prihranila preko leta, je porabila za po- učne izlete.

SEMPETER OB SAVINJI

Poleg aktivna mladih zadržnikov, ki šteje 70 članov, deluje v Sempetru ob Savinji tudi aktiv šolarjev zadržnikov, ki šteje 30 pionirjev in pionirk. Seveda so njihove naloge vsklajene z njihovo razvojno stopnjo. Imajo svoj vrtnarski in čebelarški krožek, tamkajšnja kmetijska zadruga jim je nabavila potreben inventar in s tem pokazala razumevanje za njihovo delavnost, kar je vsekakor dober vzgojni ukrep.

HRANILNA SLUŽBA V VOJNIŠKI OBČINI

V vojniški občini so zlasti letos pričeli z obširno agitacijo za varčevanje. Akcija je lepo uspela skoraj na vseh šolah. Tako je samo na vojniški osemletki bilo od 671 učencev 481 vlagatelj, ki so v preteklem šolskem letu prihra-

drugi, so si porazdelili tako, da plača vsak pa nekaj sto dinarjev od hektarja orne zemlje. Vsi trije stroji so dokaj dobro izkoriščeni, shranjene imajo v posebni lopi, za vzdrževanje pa skrbita tov. Simon Gajšek in Mirko Gošnjak.

Tovariš Gajšek pravi, da se je tako oblika sodelovanja z zadrugo pri njih dokaj dobro obnesla. Sicer so to le manjši stroji, ki ne zahtevajo posebnega strokovnega znanja za upravljanje, toda samo za enega kmeta se ne bi izplačali. Ker pa jih uporabljamo vsi v vasi, je delal tov. Gajšek, pa so vedno polno izkoriščeni, posebno v času setve. Stroji nam zelo koristijo, posebno pri setvi in trošenju umetnih gnojil. S strojno setvijo porabimo manj zrnja, vendar je delo mnogo bolj opravljeno. Isto velja tudi za trošenje umetnih gnojil, ki je s trosilcem mnogo bolj uspešno kot pa kar z rokami.

Glede ostalih strojev, ki naj bi jih taka skupnost še dobila, meni tovariš Gajšek, da bo prej ali slej treba misliti še nato, da bi tako okoliš, ki imajo zato pogoje, dobili od zadruge v uporabo traktor z nekaterimi priključki. Zdal težko pridemo na vrsto, saj je interesentov za različna dela s traktorji (oranje, škropljenje, mlačeve, žaganja drv itd.) vedno več, kar kaže na zapiranje kmetov do strojne obdelave, česar pred nekaj leti še ni bilo. Druhih večjih strojev ne bi potrebovali, posebno še spričo tega, da imamo v občini kombajn, ki lahko opravi precej del ob žetvi in mlačvi. Pač pa bo potrebno prav v okoličih te vasi opraviti večjo osušitev zemljišč ob Dravinji, kjer je visoka talna voda in nimá dobrega odtoka. Načrti so že gotovi, potrebno bo še zagotoviti potrebna denarna sredstva, da bi lahko z deli pričeli. Šele potem bo na osušeni zemlji mnogo lažje uporabljati stroje, kar je zdaj oteženo.

L. V.

V Slovenskih Konjicah so začeli urejevati jarek

Kot smo že poročali, so pred dnevi pričeli urejevati jarek skozi Slov. Konjice. Seveda pri tem ne bodo urejali le odvodni jarek, temveč tudi kanalizacijo, vodovodno omrežje, cestišče in pločnike. Z delom so pričeli v začetku tega tedna in je del cestišča že popolnoma razkopanega. Po sedanjem načrtu bo kanalizacija ločena od glavnega jarka skozi mesto, kar doslej ni bilo. Ker so na razpolago tudi denarna sredstva, lahko upamo, da bodo v doglednem času uredili ta del mesta.

PRIPRAVE ZA VOLITVE ZADRUŽNIH SVETOV V SLOV. KONJICAH

V Slov. Konjicah so že pričeli s prvimi pripravami za volitve novih zadržnih svetov. Pri občinskem odboru SZDL so imenovali nekatere komisije, ki bodo skupaj s poslovnjo zvezo, kmetijskimi zadrugami in ostalimi političnimi ter oblastnimi forumi v občini sodelovale v političnih, kadrovskih in tehničnih pripravah za to akcijo.

Komuna in skrb za ljudi

Ustanavljanje raznih služb in organizacij za izboljšanje življenjskih pogojev državljanov zavzema vedno večji razmah. Sedaj je opaziti skoraj v vseh večjih mestih in industrijskih središčih široko iniciativo ljudskih odborov in drugih zainteresiranih činiteljev, da bi z ustanavljanjem raznih servisov in drugih uslužnostnih delavnic pomagali državljanom v njihovih vsakdanjih potrebah. Se do nedavnega se je smatralo, da je Maribor v tem pogledu dosegel najboljše rezultate. Medtem pa je že vrsta drugih mest, kot n. pr. Zrenjanin, Celje, Niš in Subotica, ki se že lahko merijo z mestom na Dravi ali se mu vsaj približujejo. Z razpredenim omrežjem restauracij, raznih servisov in servisnih služb, otroških ustanov ter drugih uslužnostnih dejavnosti si ta mesta resno prizadevajo, da bi čim bolj olajšala življenje zaposlenih državljanov.

Kakšne prednosti nudijo takšne ustanove, se lahko vidi samo iz nekaj primerov. Delavci in uslužbenci, pa tudi ostali državljanji v Zrenjaninu n. pr. lahko kosijo v restauracijah družbene prehrane za 80 din. Nekaj tovarni in podjetij je ustanovilo servise za pranje, v katerih je usluga zelo poceni, saj pranje kilograma perila stane 30 din. Čevljarke, krojašice, plesarske in druge delavnice pa nudijo razne usluge državljanom po dokaj nizkih cenah. Smederevska komuna pa, čeprav nima veliko uspehov pri ustanavljanju servisov za pomoč gospodinjstvom, si je vendar prizadevala, da v restauracijah družbene prehrane nudi zaposlenim ljudem dobro in kalorično hrano. To ji je uspelo, zahvaljujoč angažiranju občinskega ljudskega odbora in tovarni za probleme družbene prehrane. To je le nekaj primerov, ki dokazujejo, kaj vse se lahko da napraviti v skrbi za državljanje.

Iniciativa, ki so jo sprožili organi komune v navedenih in drugih mestih skupno z gospodarskimi organizacijami, je dala dobre rezultate. To je za začetek dober znak, da se s skupnimi silami marsikaj lahko stori. Sedaj niso več toliko bistvena materialna sredstva, temveč je od organov oblasti in drugih družbenih činiteljev veliko več odvisno reševanje teh zelo važnih vprašanj za življenje državljanov.

Pokazalo se je, da gospodarske organizacije v veliki meri lahko podprejo prizadevanja komunalnih organov, ker razpolagajo z dokajšnjimi sredstvi in so najbolj zainteresirane, kako živijo njihovi delavci in uslužbenci. V tem pogledu nudijo posebne ugodnosti tudi novi gospodarski predpisi. Mirno lahko rečemo, da so ustvarjeni pogoji za hitrejšo reševanje osebnega in družbenega standarda, seveda, če se v dovoljni meri tudi angažirajo vse sile v komunah.

Prav tako je treba poudariti, da širša družbena skupnost pomaga iniciativi ljudskih odborov, gospodarskih organizacij in drugih organov, ki se bavijo s temi vprašanji. To prireja predvsem od izraza v zakonskih predpisih. Le-ti predvidevajo olajšave vsem tistim ustanovam, ki nudijo usluge gospodinjstvom in državljanom. Ni še dolgo, ko je bil dan v javno razpravo načrt zakona o stanovanjskih skupnostih, ki med drugim posveča posebno skrb servisom za pomoč gospodinjstvom, saj bodo po tem zakonu oproščeni raznih obveznosti napram družbi. Gotovo je, da bo ta zakon še bolj razvil iniciativo v komunah, da bi čim hitreje začele organizirati razne servise in druge uslužnostne ustanove. V stanovanjskih skupnostih bodo tudi sami državljanji še bolj zainteresirani za ustanavljanje in delo vseh služb, ki neposredno vplivajo na izboljšanje njihovega standarda.

Zakon o stanovanjskih skupnostih bo verjetno Zvezna ljudska skupščina sprejela že septembra ali oktobra. O načrtu tega zakona se v javnosti dosti govori, obravnavajo pa ga tudi občinski ljudski odbori. Koristno bi bilo, da bi v komunah ob priliki proučevanja tega zakona sklicali posvetovanja organov oblasti in družbenih organizacij, kjer bi proučili vse možnosti za izboljšanje življenjskih pogojev občanov. Predvsem pa bi to morali storiti tisti občinski ljudski odbori, ki doslej iz objektivnih ali subjektivnih razlogov niso dovolj storili za izboljšanje osebnega in družbenega standarda prebivalcev.

B. P.

V konjiški vasi imajo vaško strojno skupnost

Nekako pred letom dni, ob koncu preteklega leta so v Konjiški vasi pri Slov. Konjicah ustanovili vaško strojno skupnost. Sicer ni to nobena samostojna organizacija, niti nima svojega posebnega odbora, vendar pa s svojim delom lahko precej pomaga pri razvoju kmetijstva v svojem okolišju, ki zajema vasi Konjiška vas in Breg. Za sedaj ima na razpolago tri stroje, in sicer: sejalnik, trosilec umetnega gnojila in žitno brano. Po svojih nalogah pa je taka skupnost ena izmed oblik sodelovanja zadruga s svojimi člani-kmeti.

Pa si nekoliko pobliže ogledimo njeno obliko sodelovanja in vlogo pri razvijanju kmetijstva.

Vsi stroji, ki jih imajo kmetije v teh dveh vaseh, so last Kmetijske zadruga v Slov. Konjicah. Ta jih je dala zadržnikom obeh vasi v uporabo, za kar plačajo na leto 12.000 din amortizacije in skrbje za tekoče vzdrževanje. Od zadržnikov samih pa je odvisno, da bo čim več članov sodelovalo v tej skupnosti, ker so s tem nižji tudi izdatki na posameznika. Skupno vsoto amortizacije, katero morajo plačati za-

drugi, so si porazdelili tako, da plača vsak pa nekaj sto dinarjev od hektarja orne zemlje. Vsi trije stroji so dokaj dobro izkoriščeni, shranjene imajo v posebni lopi, za vzdrževanje pa skrbita tov. Simon Gajšek in Mirko Gošnjak.

Tovariš Gajšek pravi, da se je tako oblika sodelovanja z zadrugo pri njih dokaj dobro obnesla. Sicer so to le manjši stroji, ki ne zahtevajo posebnega strokovnega znanja za upravljanje, toda samo za enega kmeta se ne bi izplačali. Ker pa jih uporabljamo vsi v vasi, je delal tov. Gajšek, pa so vedno polno izkoriščeni, posebno v času setve. Stroji nam zelo koristijo, posebno pri setvi in trošenju umetnih gnojil. S strojno setvijo porabimo manj zrnja, vendar je delo mnogo bolj opravljeno. Isto velja tudi za trošenje umetnih gnojil, ki je s trosilcem mnogo bolj uspešno kot pa kar z rokami.

Glede ostalih strojev, ki naj bi jih taka skupnost še dobila, meni tovariš Gajšek, da bo prej ali slej treba misliti še nato, da bi tako okoliš, ki imajo zato pogoje, dobili od zadruga v uporabo traktor z nekaterimi priključki. Zdal težko pridemo na vrsto, saj je interesentov za različna dela s traktorji (oranje, škropljenje, mlačeve, žaganja drv itd.) vedno več, kar kaže na zapiranje kmetov do strojne obdelave, česar pred nekaj leti še ni bilo. Druhih večjih strojev ne bi potrebovali, posebno še spričo tega, da imamo v občini kombajn, ki lahko opravi precej del ob žetvi in mlačvi. Pač pa bo potrebno prav v okoličih te vasi opraviti večjo osušitev zemljišč ob Dravinji, kjer je visoka talna voda in nimá dobrega odtoka. Načrti so že gotovi, potrebno bo še zagotoviti potrebna denarna sredstva, da bi lahko z deli pričeli. Šele potem bo na osušeni zemlji mnogo lažje uporabljati stroje, kar je zdaj oteženo.

L. V.

V Slovenskih Konjicah so začeli urejevati jarek

Kot smo že poročali, so pred dnevi pričeli urejevati jarek skozi Slov. Konjice. Seveda pri tem ne bodo urejali le odvodni jarek, temveč tudi kanalizacijo, vodovodno omrežje, cestišče in pločnike. Z delom so pričeli v začetku tega tedna in je del cestišča že popolnoma razkopanega. Po sedanjem načrtu bo kanalizacija ločena od glavnega jarka skozi mesto, kar doslej ni bilo. Ker so na razpolago tudi denarna sredstva, lahko upamo, da bodo v doglednem času uredili ta del mesta.

PRIPRAVE ZA VOLITVE ZADRUŽNIH SVETOV V SLOV. KONJICAH

V Slov. Konjicah so že pričeli s prvimi pripravami za volitve novih zadržnih svetov. Pri občinskem odboru SZDL so imenovali nekatere komisije, ki bodo skupaj s poslovnjo zvezo, kmetijskimi zadrugami in ostalimi političnimi ter oblastnimi forumi v občini sodelovale v političnih, kadrovskih in tehničnih pripravah za to akcijo.

Kopica pametnih predlogov

(Nadaljevanje s 1. strani)

reč pomankljiva vabila, brez navedbe, kdaj in kje naj se sestanejo.

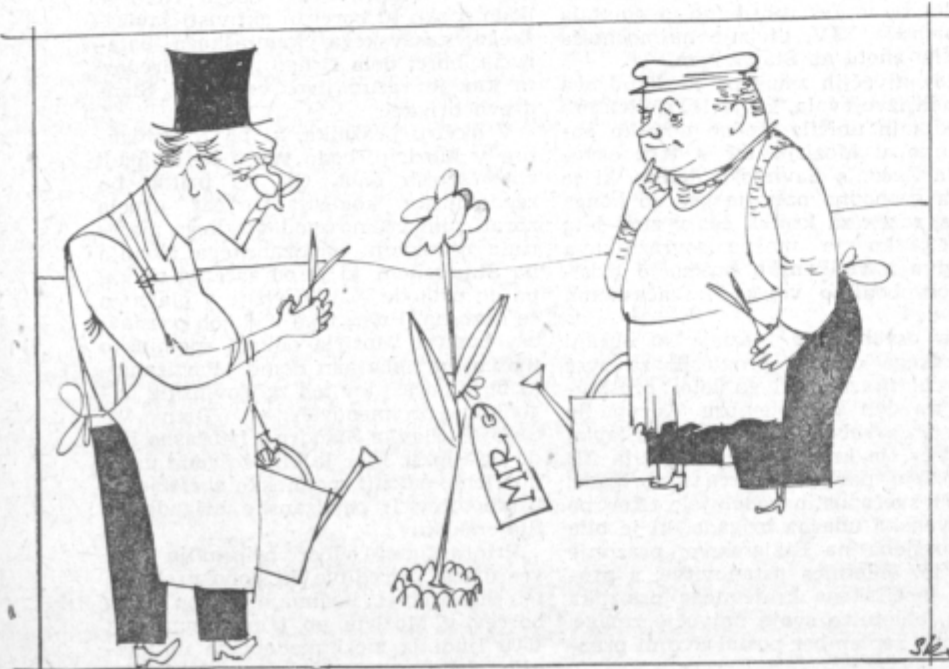
Po zbranih podatkih so zbori volivcev bili proti pričakovanju dobri, zlasti je bila živa razprava, za katero je

OGLAS V ČASOPISU je najboljša reklama

howrovo doktrino, se odmaknil od ostalih arabskih držav in postal očiten eksponent zahodnih interesov na Bližnjem vzhodu. Ostal je pri starem družbenem in upravnem sistemu, ki ga je podpiral od francoskih mandatnih oblasti in se prepuščal naključju. Ko je izbruhnil upor, so ga pomagali dušiti ameriški tanki. Toda ti ne bodo rešili libanonskega vprašanja. S tanki ni mogoče zadušiti želja osnovnih ljudskih množic, njihove zavesti in neizčrpne moči. So stvari na svetu, ki se ne dajo kupiti. So situacije, v katerih je duh močnejši od orožja in denarja. To dokazuje tudi nastanek ZAR.

T. O.

Veliko vprašanje

—Ali bi porezala, ali zalila?—

—ma—

V naših gorah - vedno več obiskovalcev!

V našem listu le malo čitamo o planinstvu, ki je v območju celjskega okraja močno razvito. Da bi posredovali našim bralcem kaj več s tega področja, je naš športni dopisnik obiskal predsednika osrednjega društva v okraju PD Celje tov. Tineta Orla, ki je na posamezna vprašanja dal izčrpne odgovore. Prislunimo razgovoru!

Smo sredi turistične sezone, časa oddiha in letnih dopustov. Kako se odraža ta čas po obisku naših ljudi v planinskih postojankah celjskega okraja?

»Vse kaže, da število vpisanih gostov po naših kočah ne bo manjše kakor druga leta, verjetno bo še večje. So seveda velike razlike med posameznimi domovi in kočami. Najbolj popularna planinska postojanka je gotovo Okrešlj, najlepša krnica v slovenskih Alpah, kjer stoji planinska koča že 80 let, prav te dni pa mineva 50 let, odkar je bil odprt sedanji Frischaufov dom. Na Okrešlju se vpiše vsako leto 6—7000 obiskovalcev. Manj planincev se ustavi na Korošici, kamor je dostop težji, zaradi nesreč, ki so se okoli nje zgodile, pa je nekako na slabem glasu. Po številu vpisanih gostov bi sodil, da se na Korošici ne pozna omnožičenje našega planinstva. Podobno je z Raduho, s kočo na Loku, ki jo oskrbuje PD Luče. Koča na Menini še ni odprta, vendar provizorno že sprejema nove goste. Na Mozirski planini se veseli planinskih

lepša in najučinkovitejša poteza, kar jih je v našem planinstvu doslej bilo. Kdor jo opravi, spozna lep kos naše domovine in to njen najlepši del in njeno specifičnost, ki je nima nobena alpska dežela, tudi Svica ne, saj nima morja. Za povečanje obiska v gorah niso potrebne investicije, marveč smotrno organizacijsko, vzgojno in propagandno delo po šolskih in delovnih kolektivih, v okviru mladinskih odsekov, dobra oskrba, stalne in ne previsoke cene, večji popusti za mladino po kočah, železniški popusti za družbe, ustaljene vsaj iz petih oseb in podobno. Koč in domov je po planinah dovolj vsaj za tekoče potrebe. Vzpenjače, žičnice in lifti bodo glede tega verjetno prinesle določene spremembe. Sicer pa investicij za novogradnje planinstvo ne rabi več, kvečjemu za izgrajevanje, adaptacije in izboljšanje obstoječih naprav. V našem okraju moramo dograditi Kočo na Menini, zgraditi vodovod na Mozirsko, predvsem pa zgraditi daljnovod v Logarsko, ki brez elektrike ne more normalno nuditi svojih uslug, čeprav spada med največje planinskoturistične objekte v državi. Po obnovi kličeta tudi Kocbekov dom na Korošici in Frischaufov dom na Okrešlju. V perspektivnem planu je tudi žičnica na Celjsko kočo in krožna cesta iz Štor na Svetino, Celjsko kočo in Vipoto.»

Kaj pa športna plat planinstva? Ali ste zadovoljni s planinci, s številom članstva, koliko ljudi je še hodilo po gorah, kako je razvito izletništvo in kakšno je stanje alpinizma pri nas?

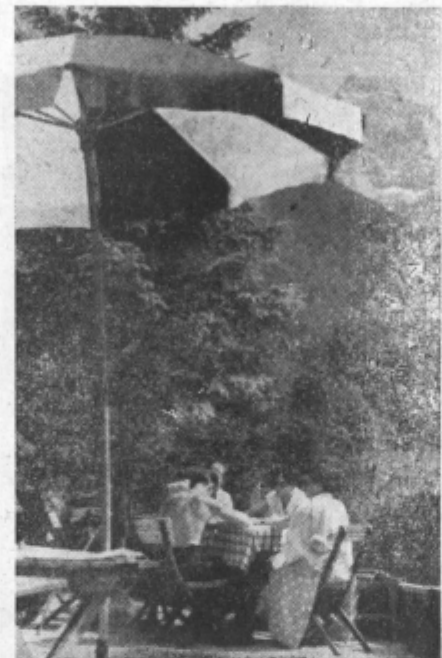
»Število članstva bi bilo lahko vsaj še enkrat večje, če bi bolje skrbeli za mladinske odseke. V primeri s predvojnjo je članov dvakrat več. Vsi seveda niso enako agilni, vendar lahko rečemo, da je večina vpisanih iz srčne potrebe, ne iz kakih organizacijskih prijemov. Teh je pravzaprav premalo, morali bi bolj poskrbeti za organizacijo vpisa. Izletništvo podpirajo večji kolektivi Tovarna emajlirane posode, Cinkarna, Beton, Železarna Štor, ki imajo svoje avtobuse, sicer pa sem glede tega že povedal kako je. Redne izletniške službe ni, ker ni interesov. Samo PD Ljubljana-matica jo ima, vendar je udeležencev malo. Narava planinstva se je pač spremenila in čudno bi bilo, če se ne bi. Smešno bi bilo misliti, da so samo taki pravi planinci, ki posnemajo klasične ali one izpred 30 let. To nima smisla. Na drugi strani pa je seveda prav, če gajamo in preprečujemo razne napake sodobnih planincev, pri tem pa ne mislimo, da jih nekdanji planinci niso imeli.

Za alpinizem bi lahko rekli, da je čutili v njem prikrito krizo, ki deloma poteka iz razočaranja, da ni prišlo do jugoslovanske himalajske odprave. Vendar ta kriza ne bo jemala veselja do

plezanja in do vsega, kar alpinistika mlademu človeku nudi, ko ga preizkuša. Letošnjo sezono celjski AO, ki je številčno sicer majhen, močno pleza. Kak nov Debeljak se sicer ni pojavil, vendar mislim, da ne bo nikoli več prišlo do tega, da bi Celje bilo brez alpinistov. Težava je v tem, ker nimamo človeka, ki bi se posvetil vzgoji narščaja. Dokler tega ni, nima smisla vabiti mladino v krog AO. Dve navezi odhajata letos v Centralne Alpe in imata lepe načrte.»

PD Celje je bil pobudnik okrajne konference planinskih društev celjskega okraja. Na prvi konferenci je bil sprejet sklep, da bo slična konferenca letos junija meseca na Menini, te konference doslej še ni bilo. Kdaj bo ta konferenca in kaj boste prvenstveno na njej obravnavali?

»PD Celje je še vedno za to, da se vsako leto skliče okrajna konferenca planinskih društev dvakrat ali celo trikrat. Upam, da bo to koristilo napred-

ku planinstva in posameznih društev, posebno pa medsebojnemu razumevanju in prijateljstvu med društvi.

Odgovornost za sklicanje druge konference je prevzelo PD Šoštanj in to za sredino maja 1958 na Menini planini. Zaradi tehničnih zaprek Šoštanj tega doslej ni mogel storiti. Konferenca bo na Menini, če ne prej, septembra meseca. Na njej bomo obravnavali vse probleme okrajnega planinstva, predvsem pa vprašanje mladinskih odsekov.

Celjski učiteljskišniki so prebili vrsto lepih sončnih dni v Loparju na Rabu

Pod platnenimi strehami na Loparju

Tudi letos je 60 mladincev in mladink celjskega učiteljskega preživelo del svojih počitnic pod platnenimi strehami na morski obali. Ze vseh 10 let, odkar obstaja celjsko učiteljske, se mladina tega zavoda s plavalnimi tečaji seznanja z elementarnim plavanjem, igrimi v vodi, sposobnejši pa tudi z vsemi stili plavanja. V času, ko se taborništvu vse uspešneje razvija, pa je treba bodoče učitelje seznaniti vsaj deloma tudi z življenjem pod šotori, organizacijo tabornega življenja in podobno.

Lopar na Rabu je le malo znan celjskim obiskovalcem morja. Vsega je v tem kraju okrog 200 hiš s preko 1000 prebivalci, ki je razmetano po severnem in južnem zalivu otoka. To ni tipično strnjeno dalmatinsko naselje in so hiše razmetane kot pri nas po vaseh in se oklepajo obdelovalne zemlje, ki jo je v Loparju v primerjavi z drugimi kraji v Dalmaciji kar precej.

Lopar na Rabu ima odlične naravne pogoje za razvoj turizma. Tu je prekrasna peščena plaža, ki ji ne najdeš primerse priznanja letovišči Dalmacije, blagodejna klima, lepi borovi gozdički s prijetno senco, bogati izviri zdrave vode in podobno. Vendar se turizem še ne more uveljaviti! Domačini so mnenja, da jih močno zavirajo bližnji sosedje iz mesta Raba, ki je od Loparja oddaljeno vsega 12 km in s katerim so povezani dnevno z avtobusno zvezo. Pravijo, da se meščani Raba bojijo konkurence! Zato še nimajo urejenega vodovoda, elektrike in drugih naprav, ki so bistvenega pomena za razvoj turizma. Trenutno tudi ni sredstev za gradnjo domov in hotelov. Turistično društvo se vba da z začetniškimi težavami in skuša ustreči tistim turistom, ki preživljajo svoj letni oddih pod platnenimi strehami, deloma pa tudi po privatnih hišah. Hotelov tod še ni! Privatno so sobe z dvema pre-

nočiščema do 300 dinarjev, povsod pa domačini odstopajo tudi svoje kuhinje za souporabo pri gospodinjstvu.

Zaradi takšnih razmer se trenutno najbolj uveljavlja turizem pod platnenimi strehami. Tu so predvsem zbrani ljudje, ki so skromni v svojih zahtevah in so prišli na morje res samo zaradi morja in morske klime. Vse je tu še tako prvobitno! Tik ob morju je v prijetnem borovem gozdičku razprostrti vse večje število platnenih streh. Poled organiziranih kolonij (društva prijateljev mladine iz Hrvatske, celjskega učiteljskega) so tu predvsem družnice iz Slovenije, ki vodijo samostojno gospodinjstvo. Skromna ognjišča v neposredni bližini šotorov dajejo gospodinjstvom precej dela, otroci jim prinašajo suhljad, vodo, moške prevzemajo nase dolžnosti ekonomov, vendar ob vzorni porazdelitvi dela ostane vsem še vselej dovolj časa za sončenje in kopanje. Vse to delo opravljajo ljudje z dobro voljo, vmes jim prepeva škrtar in če je vročina le prevelika — pa je treba napraviti le nekaj korakov do osvežitve v morju... To je pač turizem na tisti stopnji, ki je najbolj dostopen širšemu krogu naših ljudi! Domačini prinašajo mleko in ostale življenjske potrebščine kar pred šotore, kjer se razvija vsa trgovina. Cene so zmerne in prav sedaj v mesecu avgustu je življenje točno znatno ceneje kot pri nas. Tako mi je pripovedovala gospodinja iz Maribora, ki že več let hodi na Lopar s svojo družinico pod platneno streho, da ji pride v mesecu avgustu ob odlični prehrani s sadjem za nameček oskrbovalni dan na 120 din! Skratka, hrana cenejša kot v naših menzah. Nič čudnega, če se družine mudijo tod mesec, dva in še več! Takšni ljudje so se seveda že modernizirali in ne živijo »življenja« na tleh. Tu najdeš po drevju police za posodo, pred šotori lične stole in mizice, majhne in praktične štedilnike in podobno. Tuje ob takem turizmu skorajda ne srečaš, le tu in tam prihajajo skupine z motornimi čolni na piknik iz Raba in se nato zopet vračajo v luksuzne hotele, na zabavišča, koncerte itd.

S tujimi turisti ali bolj Nemci sem se srečal le ob povratku domov. Prvo srečanje na poti v pristanišče, ki je od idilične plaže oddaljeno pol ure hoda me je prepričalo, da imajo domačini globok ponos in da ne nasedajo neokusnim šalam Nemcev. J. K.

PROBLEMI INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE OB POLLETJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

hodkov, ki ostanejo podjetjem za razne sklade. Pri tem naj bi se temeljito pomnili o razdelitvi teh sredstev, ki naj bi bila vložena predvsem v povečanje življenjske ravni. Preudarni kolektivi bodo gotovo povečali višino finančne udeležbe pri gradnji stanovanj, ki je najbolj pereče vprašanje standarda, nadalje pri ureditvi higienskih naprav, varnostnih naprav pri delu, družbeno prehrano in podobno.

Sklenili so tudi, da bi bili občinski sindikalni sveti v tesnejši povezavi z občinskimi zbori proizvajalcev, da bi tako lažje vplivali na gospodarske organizacije po vseh vprašanjih, s katerimi se tudi sindikalna organizacija nujno mora ukvarjati.

Razgovarjali so se tudi o dopolnilnem proračunskem prispevku iz naslova plač delavcev in uslužbencev. Ta prispevek so vse občine vključile že v začetku leta v svoje proračune dohodkov in izdatkov, toda z naknadnimi tolmačenjem uredbe je bil ta del dohodkov v okviru družbenega plana razveljavljen. Doslej pa še niti ena občina ni sprejela posebnega odloka, ki je za zbiranje dopolnilnih prispevkov potreben. Na sestanku so priporočili občinskimi sindikalnim svetom, da naj v najkrajšem času v povezavi z občinami take predloge odloka pripravijo. Višino prispevka bodo morali določiti za vsako proizvodno vejo posebej, pri čemer bodo bržčas prispevka oproščena podjetja gradbene in prehranske industrije, da bi z dopolnilnimi prispevki ne bremenili dejavnosti v najožji povezavi z življenjskim nivojem delovnih ljudi. Kr.

Trije laški problemi

NUJNO BI BILO TREBA UREDITI DRUŽBENO PREHRANO — NE-PRIKLADEN PREVOZ DELAVCEV NA DELO V CELJE — KAM NAJ VKLJUČIMO ZAKASNO NEZAPOSLENE?

To so problemi, o katerih je razpravljal sekretariat Občinskega sindikalnega sveta v Laškem na svoji zadnji seji. Hkrati pa je priporočil občinskemu zboru proizvajalcev, da bi te probleme, ki so življenjsko važni za delovne ljudi v Laškem, proučil tudi ta občinski forum, nakar bi z združenimi močmi skušali najti ustrezno rešitev.

Stvar je namreč v tem, da bi v Laškem morali nujno ustanoviti delavsko menzo, saj se samski delavci nimajo kje hraniti. Nekateri se sicer hranijo v gostilni »Hum« in v restavraciji »Savinja«, vendar ti abonenti predstavljajo breme teh gostišč. Prehrana v gostilni pa je za delavce tudi velika preizkušnja, saj jih večkrat zamika, da tudi kaj popijejo in tako je večji del njihove plače v nevarnosti, da ostane v gostilni. Mladi delavci in delavke, ki so radi dobro oblečeni, pa si odtegujejo potreben denar od ust za nakup oblek ter jedo toplo hrano največkrat enkrat na dan. Zato niso redki primeri, da so mladi delavci podhranjeni. Temu naj dodamo še to, da so nekateri upokoenci »na hrani« pri raznih sorodniških ali pri kmetih, kjer plačujejo prehrano s pokojnino in še z delom. Zato taki upokoenci silijo v domove onemoglih, kjer je oskrbnina tudi dokaj visoka.

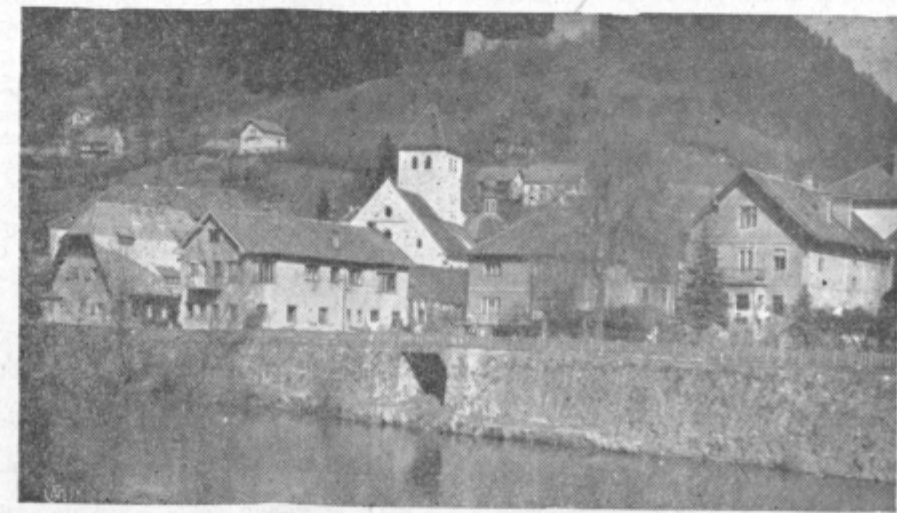
Zaradi takega stanja meni Občinski sindikalni svet v Laškem, da bi bilo treba v Laškem čim prej ustanoviti delavsko menzo za 200 do 300 abonentov. V njej naj bi kuhali zdravo in kalorično hrano po kar se da nizki ceni. Menzo naj bi vodil upravni odbor, sestavljen od zastopnikov podjetij in abonentov. Patronat nad menzo naj bi prevzel občinski zbor proizvajalcev, vzdrževala pa bi se iz lastnih dohodkov in dotacij laških podjetij. Menza naj bi tudi pripravljala tople obroke hrane za delavce v laških podjetjih, zlasti za delavce v Volni in Pivovarni, morda bi kazalo, da bi prevzela tudi šolsko kuhinjo. Ker se je sedanja uprava bifeja v Volni izkazala kot zelo sposobna, bi morda bilo najbolj prav, da bi ta upra-

va razširila svojo dejavnost tudi nad delavsko menzo. Najtežje vprašanje pri organizaciji družbene prehrane v Laškem pa bodo brez dvoma prostori, ki jih v Laškem primanjkuje. Menza bi morala biti v središču mesta, zato bi kazalo preurediti morda kakšen gostilniški lokal, ki ne odgovarja sodobnim predpisom. O tem naj bi razpravljali zbor proizvajalcev in našel tim boljše rešitve.

Drugi problem, o katerem je razpravljala Občinski sindikalni svet v Laškem, je 200 delavcev, ki se dnevno vozijo v Celje na delo, stanujejo pa na področju laške občine. Okrog 150 delavcev se vozi z vlakom, ostali se pa vozijo z motorji, kolesi ali pa hodijo celo peš. Vlak, ki pride v Celje malo pred sedmo uro, je prikladen samo za tiste, ki začnejo z delom ob sedmih. Tisti, ki začnejo službo ob šestih ali celo ob petih, pa se morajo voziti s kolesi ali motorji. Jasno je, da ti delavci pridejo v službo že utrujeni, večkrat tudi premočeni in premraženi. Tem bi bilo tre-

ba pomagati, bodisi, da se uvede poseben delavski vlak ali avtobus. Tudi o tem vprašanju naj bi izrekel svojo besedo zbor proizvajalcev.

Tretje, tudi važno vprašanje je, kako zaposliti zakasno nezaposlene na področju laške občine? Po zadnjih podatkih posredovalnice za delo v Laškem je prijavljenih 106 zakasno nezaposlenih ljudi, in sicer 27 moških in 79 žena. To je za laško občino kar precejšnja številka. Izgledi za zaposlitev pa so trenutno majhni. V Volni namreč zaposlujejo delovno silo izključno iz vrst vajencev, ki se učijo v vajeniški šoli tovarne. Pivovarna pa sprejema novo delovno silo samo zakasno. Zato bodo v Laškem morali nujno misliti na neko novo dejavnost, ki bi zajela predvsem žensko odvečno silo. Morda ne bi bilo napak, če bi predlagali Volni, da bi v njenem sklopu ustanovili konfekcijsko delavnico. V njej bi izdelovali obleke iz lastnega blaga. Tako bi tovarna razširila svojo dejavnost, hkrati pa zaposlila nezaposlene žene. To bi bila v Laškem prav gotovo najboljša rešitev. —ma—

Laško, prijazen kraj ob Savinji, torej ni brez problemov... Toda kje je kak kraj brez njih?

Z OBISKA V HOTUNJAH V GEOFIZIKALNEM LETU UTRINKI O VELIKEM GEOGRAFU KOCENU

Zivimo v letu, ki bo v zgodovini znanosti zapisano s svetlimi črkami. Po vsem svetu številni znanstveniki raziskujejo naš planet, ozračje ki ga obdaja in vesoljstvo, v katerem se giblje. Od izsledkov številnih znanstvenih odprav, od merenj, od dela armade znanstvenikov, si obeta človeštvo kar najjasnejšo podobo naše zemlje in vsemirja. Umetni sateliti, odprave v Antarktiko, v globino morij, v slabo raziskana področja naše zemlje, vse to je plod prizadevanj v geofizikalnem letu. Toda tega velikega znanstvenega podviga bi ne bilo mogoče izvesti, če bi ne bilo predhodnikov, ki so s svojim delom zgradili nekako odskočno desko za nova dognanja.

Hotunje pri Ponikvi, prijazna vasica na položnem griču, je rojstna vas velikega geografa in pedagoga Blaža Kocena. Rojstna hiša stoji še dandanes, toda na žalost, komaj da še stoji. Z občasno jo je dodelal hitreje kot so mogli

V pajčevino zavita plošča na steni domačije, ki se podira, ni ravno prijeten občutek ob spoznanju o veličini znanstvenika Blaža Kocena

zamreti živi spomini na velikega rojaka. Na pročelju polpodrte lesene hiše, kakršnih je v Hotunjah v ohranjenem stanju še več, je pritrjena skromna plošča z naslednjim napisom:

»Blažu Kocenu, duhovniku, gimn. profesorju in slovečemu kartografu ob stoletnici rojstva in petdesetletnici smrti postavili njegovi rojakji.«

Datum zvezdico omenja 24. januar 1821. leto, datum s križcem pa 30. maj 1871. leto. Stena grozi, da bo pokopala podse ta skromen spominski napis, medtem pa v odpravah nekje v Antarktiki menda ni človeka, ki bi ne poznal imena, kateremu je plošča posvečena.

Izognili smo se biografskemu leksikonu in prosili našega znanega zgodovinarja in pedagoga profesorja Janka Orožna, da nam pove svoje mnenje o Blažu Kocenu kot znanstveniku, pedagogu, njegovemu pomenu za slovensko kulturo in znanost sploh.

Pred šestdesetimi, sedemdesetimi leti, to je na prelomu med preteklostjo in sedanjostjo smo čisto slišali glas modrijana iz Prage, ko je razpravljal o problemu malega naroda. Bil je tedaj ta problem nadvse aktualen, saj je slo za življensko usodo vseh malih narodov Evrope.

Reči smemo, da Slovenci v sestavi življenjske jugoslovanske narodne in državne skupnosti uspešno opravljamo naloge, ki nam jih daje zgodovina; ožje področje, na katerem živimo, kultiviramo in uveljavljamo se tudi v širšem svetu, kot član svetovne kulturne skupnosti.

Kakor je znano, da smo se v preteklosti lepo uveljavili v književnosti in umetnosti, v jezikoslovju in zgodovini, toda tudi v prirodnih znanostih, ki neporečno služijo preoblikovanju sveta, smo si vsi s svetlovalnim razvojem, še več, k temu razvoju smo prispevali delež, ki je znatno presegel našo majhnost.

Bili smo še narod tlačanov, ko smo že imeli moze, ki so z globino svojega dela zbujali pozornost sveta in so mnogo pripomogli k temu, da si je človeštvo pridobilo jasnejšo podobo o prirodi in njenih zakonitostih ter si povečalo možnost, da jo bolje obvlada. Omenjam znamenitega koroškega fizika Stefana, kranjskega matematika Vego in Močnika in našega štajerskega geografa Blaža Kocena.

Zares lepo je, tovariš urednik, da se v geofizikalnem letu spomnimo Blaža Kocena, ki nam je najbližnji rojak.

Prof. Janko Orožen

Tem besedam nimamo kaj dodati, da bi osvetlili pomen in zasluge Blaža Kocena za kulturni svet, pač pa je naš namen, da posredujemo žive besede o velikem človeku, ki ga na splošno premalo poznamo in zato bržčas tudi premalo cenimo:

Brata Fran in Anton Zdolšek (prvi je dedič Kocenove domačije) sta na osnovi ustnih izročil vedela povedati marsikaj zanimivega, predvsem pa take stvari o življenju pomembnega sorodnika in prednika, ki jih v biografijah zaman iščemo.

BLAŽ KOCEN — UPNIK AVSTROOGRSKE MONARHIJE

(Po pripovedovanju Antona Zdolška):

Po končanih letih študija v celjski gimnaziji in liceja v Gradcu se je Blaž Kocen odzval vabilu avstrijskih prosvetnih oblasti in se vpisal na dunajsko univerzo za geografijo, kjer je študiral prirodne vede in matematiko. Ko je postal profesor za geografijo in fiziko, se je z vso vno lotil znanstvenega dela. Kot profesor je poučeval v Ljubljani, v Gorici, pozneje v Olmucu na Češkem in končno na Dunaju. Področje njegovega zanimanja pa mu ni prineslo dohodkov in je spričo pomanjkanja bolehal na tuberkulozi. Za izvedbo svojih del pa je potreboval

denar in nemalo tega je dobil od svojih sorodnikov in prijateljev. Baje ga je stric dostikrat opozarjal, češ Blaž, bodi pameten, saj si duhovnik in poglej, kako si je Tonač (misli je na rojaka Slomška) lepo postal. Toda Kocen je bil trmasto vztrajen in izjavljal:

»Bodite brez skrbi. Ves denar bom vrnil. Delo, ki ga opravljam, je veliko vredno in bom dobil zanj bogato plačilo.«

Delo, ki ga je opravil, je bilo res veliko vredno, toda plačilo, ki mu ga je v višini 12.000 zlatih goldinarjev obljubilo avstrijsko znanstveno ministrstvo, je bilo pozabljeno. V pomanjkanju je v najlepših letih umrl...

IME, KI JE POSTALO OROŽJE ZOPER NEMŠKO NADUTOST

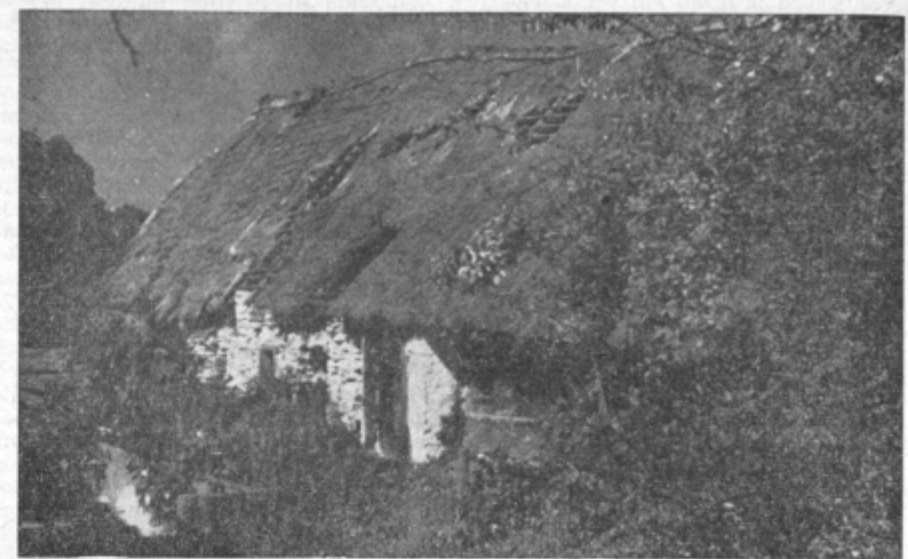
Drugi dogodek, ki ga je pripovedoval Anton Zdolšek, je iz časa zadnje vojne, toda z davno umrlim Blažem Kocenom je v tesni povezavi. Biografi sicer slikajo Kocena kot čemernega in srčno dobrega človeka. Pripisujejo mu stro-

Fotografija Blaža Kocena v letih, ko je že bil na Dunaju. Sliko nam je ob javo posodil sorodnik Fran Zdolšek

gost in mu oporekajo nacionalno zavest do dni, ko je po bivanju na Češki začel nagibati k slovanstvu. Toda takrat je bil čas, ko so Slovenci živeli še v globoki nacionalni temi, ko je ro-

saj smo vam prinesli kulturo.« Takrat je Zdolšek smuknil v hišo in poleg litra tolvkova prinesel velik Kocenov atlas, češ, poznate tole? »Poznate tole?«

jak Slomšek šele začel buditi zavest med mladino z nedeljskimi šolami. Slovenski jezik je bil močno zapostavljen in skoraj nič čudnega ni, da njegovi vrednosti za občevarje med inteligenco in uporabnosti v kulturi in znanosti ni veliko pripisoval. Toda vendar je sam do dejstva, da je bil slovenske krvi, na slovenskem vzgojen, mnogo let pozneje, med okupacijo, postalo orožje na ustnicah njegovega rojaka.

Pri Zdolškihovih so se namreč nekega dne ustavili Nemci, med njimi nekaj oficirjev. Za kamnito mizo pod lipo so kvasili neumnosti o svoji nadčlovečnosti in dražili gospodarja:

»No, gospodar, nas imate (Nemce) kaj radi?«

Zdrava prebrisana kmečkega človeka Zdolška ni izneverila:

»Vprašujete tako, kot bi ženska vprašala moškega.«

»No, saj nas morate čislati, je dejal Nemec, kot da je preslišal zbadljivko,

»Kako ne. Velika stvar. Velik znanstvenik. Zivel je na Dunaju...«

»Rodil se je pa tule,« je odvrnil Zdolšek in jih popeljal pred hišo, od koder so zagledali staro slovensko domačijo, odkoder je za vse dni okupacije morala v skrivališče spominska plošča.

Dedič Kocenove domačije Fran Zdolšek je pokazal nekatere spise, med njimi tudi dopis dunajske univerze o pomembnosti Kocenove ustvarjalnosti, kjer je navedeno tudi obilo podatkov kaj vse je Blaž Kocen za znanost in šolstvo storil, v koliko jezikov so njegova dela prevedena in ponatisnjena. O dolgu Avstroogrske seveda tudi to pismo ničesar ne omenja.

Dolg do Blaža Kocena je tak, da ga nihče ne bo poplačal. Mi Slovenci pa bi bili dolžni storiti nekaj, da bi spomnu na rojstno hišo tega velikega človeka, ki je vključil Slovence med ustvarjalce geografske znanosti, posvetili več hvaležnosti.

K. J.

SODOBNA JUGOSLOVANSKA GRAFIKA

je naslov razstave, ki bo v dneh od 17. do 27. avgusta prirejena v Celju na II. gimnaziji, pritrilje desno, vsak dan od 8.30 do 11 in popoldne od 16. do 19. ure.

Razstavo je pripravil Kulturno prosvetni svet Jugoslavije v sodelovanju z Zvezo likovnih umetnikov. Mariborski Umetnostni galeriji in Celju pa jo je posredoval Svet »Svoboda« in prosvetnih društev LRS. Razstavljeno gradivo (50 listov) je podano na enostaven likoven način in je v motivih iz-

redno približano širokemu krogu ljubiteljev likovne umetnosti. Vendar je kljub temu prikazano sodobno grafično ustvarjanje naših umetniških središč, v katerih zavzemajo pomembni delež zlasti Slovenci in celo Celjanka Darinka Pavletič-Lorenčak. Otvoritev razstave bo v nedeljo, 17. avgusta ob 11. uri. Celjani! Udeležite se te svečanosti v čim večjem številu in dokažite, da v likovni izobrazbi nikakor ne zaostajate za drugimi mesti.

ZELENO ZILTO

Pod večer, ko so hmeljevke iztegnile sence daleč čez travnik, so se srečale njune oči in dekletje je vedelo, da meri fant njene moči tako, kot je ves dan meril nabrani hmelj.

Karel Klančnik-Levin

Bila je zadnja v vrsti pred košem. Ogledovala si je roke, ki so bile izsekane od jedkih pecljev, in svetlo bluzo, ki je postala marogasta od dotika hmeljevih trt.

Popoldansko sonce je izžgalo misli in v obiralcih je bila utrujena praznina.

V trenutku, ko je sipala nabrano v mernik, se je sonce ujelo vanj in v zlati luči je zasijal hmelj.

»Glejte,« je rekla, »zvrhan koš zlatnikov smo vam nabrali!«

On — je bil kmetov sin in klicali so ga Črt — pa je položil svojo roko na njen vrat, da jo je spreletelo do stopal, in jo upognil čez rob koša. Z nogami je lovila ravnotežje in krilo ji je zdrknilo mnogo višje, kot je bilo dostojno. Izvila se je iz prijema, skočila na noge in pljunila fantu v obraz.

»Če je bila le šala,« je rekla »sva si bot!«

Gledala je tako divje, da se je Črtu razlila rdečica čez nasajeni vrat na prsa, ki so, poraščena, silila iz odpete srajce.

»Bedrača je to, bedrača! Vso noč bom sanjal o njenih nogah,« se je režal Anžek, ki je sedel ob detelji. »Hej, ljudje, ste videli?« je okliknil obiralce, ki so se bili zapotegnili po stezi, ki je vodila ob dolgem hmeljišču proti reki. In se je smejati tako, kot se znajo smejati samo ljudje, ki ob dolgih zimskih večerih žlampajo šmarnico po zidanih in razmišljajo o svoji revščini.

»Drži gobec in iz detelje se spravi, govodo!« ga je nadrl Črt, ljudje pa so skozi kroh potrijevali Anžeku: »Videl, videli...«

»Molza si hmelj!« se je Črt obregnil ob dekle.

»Molza?« Več ni spravila iz sebe. Polile so jo solze.

Iz koša je pobral nekaj lističev in jih pomolil dekletu pod nos.

»Drugi so jih imeli več, pa jim tega niste rekli.«

»Lepše so obirali. Tvoje je brez pecljev. Osemnajst škafov si ga danes namolza.«

»Dvajset, dva ste mi maloprej razsuli čez mernik, ko ste me porinili v koš.« In so se zasvetile njene oči, da je nagonsko odskočil.

»Požrešna si na škafe,« jo je nadrl. Ni imela več solznih oči. Pobrala je vrečo in stekla po stezi za svojimi, ki so se izgubili za rečnim ovinkom.

»Na jez pridi zvečer, pomeniva se!« je navrgel za njo Črt in ježno ošvrknil konja, da se je vzpel in zarežgal v mehko poletno noč.

Stal je v vrbinji senci in kadil. Jez je srebrno šumel. Topla mesečina je lesketala v rosnih travah.

Od skednja sem je zdrsnila proti vodi senca.

Ugasnil je cigareto in se skril globlje v grmovje.

Dekle je zadihano obstalo nad jezom, se nekaj časa prestopalo in sedlo. Razvezala je ruto in njeni lasje, spleteni v kito, so se vsuli čez ramena. Ko je odpenjala bluzo, je vzdrhtel.

»Kopala se boš!« ga je prešinilo.

Res je vstala in raz noge ji je padlo krilo. Čez rob je drsela proti vodi in nerodno zaplavala proti peščini, ki je nastala tam, kjer se je voda sukala nazaj pod jez. Dolgi pšenični lasje so se zasvetili na vodi in se potopili.

»Hej, ti! Si prišla?« jo je fantovsko poklical.

Sunkovito se je obrnila. Ni opazil groze na njenem obrazu, zato pa je njegovo plavanje postalo še bolj nerodno.

»Saj te bo jez požrl,« je zarvil in se oblečen vrgel v vodo. S krepkimi za-

mahi jo je dohitel, zgrabil za lase in zasakal na svoje roke. Dekle mu je zasedlo nohte v srajco in drgetajoče otrpnilo v njegovi moči. Zabredel je v plitvino.

»Nazaj me nesi!« je zacepetala.

»Pod vrbe? Tam naju požrejo komarji.«

»Komarji?« je dahnila. Ujel je njen pogled in videl je strah, ki je širil oči.

Ni več pomišljal, zadel si je dekle kot vrečo na rame in zaplaval pošev čez tok proti grmovju.

»Grenke ustne imaš in vsa dišiš po hmelju,« ji je rekel, potem ko se je oblekla.

Cez čas je rekla: »Od kod veš, da imam grenke?« Spreletela jo je vročina.

»Vem,« je rekel in ožemal hlače in srajco.

»Ves si tak, kot bi bil tesan iz enega kosa lesa.«

»Ja,« je rekel in se zasmel pristrčno.

»Kako si se domislila tega.«

»Razen svetnikov v naši cerkvi si ti prvi možki, ki ga vidim golega. Svetniki so pri nas rezljani iz lesa.«

»Pa mi vendar ne boš rekla, da sem tvoj leseni fant.«

Odkimala je: Tudi ti dišiš po zelenem zlatu.

»Zlatu!« se je zdrnil.

»Tako smo krstili reveži vaš hmelj.«

»Revežev ni več. Lepo vas plačamo.«

Ti veš, kaj je lepo. Mi o lepem sanjamo.«

»Kdo je to, mi!«

Anžek, ki preštevava bone in bo denar pognal, Lizika in Stefa, Tilka in Meta, ki sanjajo o obleki, pa bodo na povratku kupile štruc in klobas za domače in bo premalo za nove obleke.

Kolačka, ki jo čaka doma cel kup lačnih kljunov. Do jutra bi ti jih lahko takole naštevale.

»Ne česnaj, mi bomo imeli letos televizijo.«

»Vi ste lastniki zelenega zlata, mi ga obiramo.«

»Kupim ti obesek. Svetil se bo kot pravo zlato. O temle pa molči.«

»Obesek iz ponarejenega zlata si sama kupim, tvojega nočem.«

»Nočeš, zato si takšna pri obiranju. Zeneš se in delaš škodo.«

»Ti,« je siknilo dekle. »Niti vprašal me nisi za ime. Saj ni, da bi govorila.«

»Od drugih lahko zvem. Sicer pa, pri-

šla si tako na zmenek, kot so prišle druge. Niš izjema.« Zasmel se je možato. Take je videl može, kadar so se pogovarjali o lahkkih ženskah. Njej pa se je zazdelo, da je fant pred njo iz sivega jekla. Na ožetih robovih njegovega oblečila se je trdo svetila mesečina.

Naenkrat je postalo dekleta sram. Zaslutila je, da ji tujec nekaj pomeni, da ga je večer ob reki izdvojil iz ostalih možkih, ki so jo doslej lovili le s pogledom.

»Torej si jih že veliko takole?«

»Trapa! Nisi edina ženska na svetu.«

»Nisem!« je rekla čez čas in zabredla v otavo.

»Visoko dvigaj noge,« ji je rekel, »ožgane imaš od hmelja, pekle te bodo.«

»Rosa ne peče, tvoj jezik pa žge!« ga je zavrnila in stekla čez travnik.

Bila je nedelja. Pred poldnem so padle zadnje hmeljevke.

Kosilo je bilo izdatnejše kot običajno. Mari ni teknilo. Oblekla je toplo jopico in nedeljsko krilo, da je bila videti kar čedna. Napotila se je k jezu.

Cez obrana hmeljišča je vel veter, ki je dišal po posušeni otavi. Vonj zrelih jabolč je bil v zraku in voda je šumela v naraščajočem nemiru bližajoče se jeseni. Le sončnice na bližnji njivi so še lovile toploto.

Po stezi sem od kmetije je prihajal Črt.

»Ti,« ji je zaklical. »Samo tebe še nismo izplačali. Dekleta se odpravljajo na ples. Greš?«

»Sem zopet na vrsti?«

»Trma ti nič ne paše. Daj bone, denar imam, lahko te izplačam.«

»Nisi dovolj bogat!« Pomenljivo ga je pogledala.

»Poldrug milijon dobimo!« se je pobahal.

»Mi vse življenje ne spravimo skupaj toliko.«

»Ne bi vedeli kaj početi s tolikšnim denarjem. Mi ga rabimo za hmeljevke, za gnojivo, obiralce.«

»Obiralci smo zadnji. Vseeno vam veliko ostane.«

»Kakor se vzame, izplačati se mora, drugače se ne bi mučili.«

»Nam se obiranje ne izplača, pa kljub temu prihajamo.«

»Petdeset let že prihajajo iz vaših krajev, pa še nisem slišal nobene tako govoriti.«

življenje na naši vasi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pred volitvami zadružnih svetov

kmetovalcev — zadružnih članov ter delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni v zadrugah. Izredno važno je dejstvo, da bo sklepal zadružni svet v zadrugi o letnem gospodarskem načrtu in akcijskem programu zadruga. Odločal bo tudi o finančnih sredstvih, ki naj zagotovijo izvrševanje načrta in programa; potrjeval bo zaključni račun zadruga, predlagal vsem zadružnikom na zboru poročilo o letnem gospodarskem načrtu, akcijskem programu in uspehih poslovanja zadruga. Odločal bo o zadolžitvi zadruga ter določal načela za poslovanje zadruga z zadružniki, predpisoval bo tarifni pravilnik o osebnih dohodkih delavcev in uslužbencev v zadrugi, volil in odstavljali člane upravnega odbora, postavljali, odstavljali in razporejali vodilno osebo zadruga po veljavnih predpisih. Skratka, sklepal bo o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na delo in poslovanje zadruga. Zadružni svet se bo moral sestati najmanj enkrat četrtletno. Po veljavnih predpisih morajo biti na zasedanjih zadružnega sveta navzoči vsi člani upravnega odbora in upravniki zadruga. Vsak član zadružnega sveta bo imel pravico postavljati upravni odbor in upravniku vprašanja glede njihovega dela. Slednji so dolžni na taka vprašanja dati odgovore. Praviloma bodo zadružni sveti šli v zadrugah našega okraja od 30 do 70 članov.

Bodoči upravni odbori bodo po številu manjši od sedanjih in bodo šli od 5 do 11 članov, odvisno od tega, kakšna je velikost zadruga. Upravni odbor zadruga bo predvsem operativni organ. Skrbel bo za izvrševanje perspektivnega načrta gospodarskega razvoja zadruga, letnega gospodarskega načrta ter akcijskih programov zadruga in za pravilno poslovanje zadruga. Odločal bo o notranji organizaciji zadruga ter predpisoval pravilnike in poslovniške, s katerimi se ureja notranja organizacija zadruga. Odločal bo o zadolžitvi zadruga v mejah pooblastila, ki ga dobi od zadružnega sveta. Upravni odbor bo sestavljal predlog zaključnega računa zadruga ter odločal o pogodbah važnejšega značaja. Odločal bo o pritožbah delavcev in uslužbencev zadruga zoper odločbe uprave glede njihovega delovnega razmerja in razporeditve na delo, ter o vseh drugih vprašanjih, ki spadajo po pravih zadruga ali po sklepih zadružnega sveta v njegovo delovno področje. Upravni odbor se bo moral sestati najmanj enkrat mesečno.

Z novimi predpisi se jasno opredeljuje tudi funkcija upravnika zadruga.

Upravnik organizira proces dela v zadrugi, neposredno vodi uresničevanje gospodarskega načrta ter akcijskega programa in poslovanje zadruga; pri tem pa se mora ravnati po zakonih in drugih predpisih ter po sklepih občnega zbora, zadružnega sveta in upravnega odbora zadruga. Kot direktor podjetja zastopa upravnik zadruga pred državnimi organi v pravnih razmerjih s posameznimi fizičnimi in pravnimi osebami. Izdajal bo odločbe o delovnih razmerjih ter vse tiste odločbe, za katere je pooblaščen direktor podjetja.

Zadružna skupščina ali občni zbor kot najvišji organ bo sklepala o pravih zadruga, o perspektivnem načrtu gospodarskega razvoja zadruga, obravnavala bo splošno delo zadruga ter odločala o drugih temeljnih vprašanjih v zvezi z delom zadruga.

To so nekatera temeljna načela za bodoče delo zadružnih organov. V teh se vidi delo posameznih organov. Kmetovalci bodo lahko še uspešnejše kot doslej sodelovali v novih organih upravljanja.

V zadružne svete in upravne odbore naj bi bili izvoljeni najbolj razgledani kmetovalci in delavci, ter uslužbenci zadruga, kajti že sama narava dela zahteva v vodstvih zadruga ekonomsko razgledane in socializirane predane ljudi. V sedanjem obdobju je v našem družbeno-ekonomskem sistemu zadruga postavljena kot organizacijsko-ekonomska formacija na vasi ter je in bo v pravem smislu besede socialistična gospodarska organizacija. Zato moramo taki organizaciji dati ustrezen organ upravljanja. Tako postavljena kmetijska zadruga uživa pomoč vseh družbenih faktorjev. Ona bo lahko v bodoče čedalje večji meri organizirala sodobni proces kmetijske proizvodnje na bazi vzajemnega sodelovanja z njenimi člani — kmetovalci. Čim močnejša bo naša zadruga, tem večja bo kmetijska proizvodnja in tem večje bodo koristi družbe in vzporedno koristi vsakega posameznega kmetovalca, ki se bo na najrazličnejše načine vezal na proizvodno sodelovanje z zadrugo.

Tak osnovni koncept je dan našim zadrugam. Iz tega stališča naj bi potekale tudi vse volilne priprave, sestanki in razgovori. Da pa bo delo čim uspešnejše, je prav, če vsaka kmetijska zadruga skupno za osnovno organizacijo SZDL čimprej napravi analizo njenega dosedanjega dela. Predvsem bo treba ugotoviti, kako se uveljavlja v praksi preobrazba naše vasi, ali je ta preobrazba v skladu z resolucijo Zvezne ljudske skupščine o nadaljnjem razvoju

kmetijstva in zadružništva. Vsaka zadruga naj ugotovi skupno s političnim vodstvom, ali so naši kadri osvojili tako politiko in s koliko upornostjo se borijo, da bi jo v praksi čimbolje uporabili, dalje, kakše rezultate smo doslej dosegli, ali nas v vsaki zadrugi posebej takšni rezultati lahko hrabro na naši nadaljnji poti, kaj ni dobro v našem kmetijskem zadružništvu in kakšni so osnovni zadatki v zadrugi, ki zavirajo razvoj. Na osnovi teh vprašanj bodo naši zadružniki kmalu lahko videli, kaj jim je v prihodnje storiti, da bo proizvodnja večja in da bodo njihovi napori lažji. Resnično gre pri tem za to, da dobro organizirana zadruga lahko s svojimi proizvodnimi sredstvi, — s kmetijskimi stroji, pripravami, s semeni, z nabavo živine itd. — ogromno pripomore kmetu v njegovih naporih za povečanje kmetijske proizvodnje. Vse te postavke jasno nakazuje perspektivni plan za razvoj kmetijstva. Upoštevajoč osnovne cilje perspektivnega plana, moramo do leta 1962 preusmeriti kmetijsko proizvodnjo v proizvodnjo za tržišče, povečati proizvodnjo v kmetijstvu po enoti površine in po enem zaposlenem, povzročiti večje udeleževanje zadružnih organizacij v kmetijski proizvodnji. Zato moramo postopoma specializirati tudi zasebno proizvodnjo, kar naj bi izvršila zadruga. Kmetovati moramo po modernih načelih, ker bo le tako možno doseči plan. V letu 1961 moramo v odnosu na leto 1956 dvigniti proizvodnjo: v poljedelstvu za 70,6 %, pri tem doseči v letu 1961 naslednji povprečni hektarski pridelek v q v okraju: pšenica 28, ječmen 24, koruza 29,4, hmelj 13,5, lan 30, krompir 161,3, detelja 60 in travniško seno 45. Zato so predvideni ukrepi med drugim tudi v tem, da moramo za 4,5 krat povečati porabo umetnih gnojil, pri pšenici pa absolutno uveljavljati najmodernejšo agrotehniko ter visokorodno seme pšenice italijanske sorte. V sadjarstvu moramo povečati proizvodnjo za 38 %, v živinoreji pa za 54,7 %.

Ker vsaka zadruga prav sedaj izpolnjuje svoje petletni plan in tudi letni program, v katerem ima nedvomno najvidnejše mesto setev italijanskih pšenice, je prav, da v predvolilnem času vsi zadružniki in članstvo SZDL na svojih sestankih obravnavajo to problematiko tako, da bo vsak kmetovalec — član zadruga prevzel nase del plana, bodisi v živinoreji, sadjarstvu ali poljedelstvu, ker ga bo sicer drugače nemogoče izvršiti.

Okrajna zadružna zveza v Celju je na svojem rednem občnem zboru sprejela sklep o tekmovalnosti kmetijskih zadruga. V tem smislu je bil sestavljen tudi pravilnik, ki so ga vse zadruga že sprejele. Pri tem tekmovalnosti gre za to, katera zadruga bo dosegla večje uspehe v proizvodnji, katera bo vključila več članov, katera sekcija žen zadružnic ali aktiv mladih zadružnikov bo v letošnjem letu aktivnejša, katera zadruga bo vključila več mladih kmečkih ljudi in žen v svoje članstvo, katera zadruga bo zajela čimveč kooperacijske proizvodnje, katera zadruga se bo čimbolj pripravila in izvedla volitve v zadružne svete, katera zadruga bo čimbolj izkoristila kmetijske stroje in končeno, katera zadruga bo s svojim članstvom uspela najlepše urediti zunanji izgled vasi. Za najboljše zadruga je razpisano deset nagrad, in sicer od 20.000 din do 150.000 din na zadrugo. Tekmovalnost bo zaključena ob koncu leta. Tudi to tekmovalnost je lahko močno mobilizacijsko sredstvo za vse zadružnike, prav posebej pa še za kmečko mladino in žene.

To so nekateri od bistvenih nalog organizacij SZDL in zadruga v predvolilni dobi. Gre resnično zato, da se na volitve čimbolj pripravimo s konkretnimi akcijskimi programi.

Odkupljene borovnice večinoma izvozili. Po sortiranju so jih pripeljali na železniško postajo in jih natovorili v poseben vagon s hladilnimi napravami

Visoko presežen plan izvoza borovnic

Odkup in izvoz borovnic je končan. Le malo je ljudi, ki bi vedeli, da smo letos iz Slovenije izvozili nad 200 ton svežih borovnic, to se pravi, da je bilo treba naložiti 200 posebnih hladilnih vagonov po 5 ton, kot se običajno naklada tako blago. Le tisti, ki je že kdaj nabiral borovnice, pa naj bo to le nekaj ur ali dni, si lahko predstavljajo, koliko tisoč pridnih rok je moralo biti, da so nabrale tako ogromno količino teh drobnih gozdnih sadežev.

Pri izvozu borovnic je tudi v letošnji sezoni prav uspešno sodelovalo naše domače podjetje »AGROPROMET« v Celju. Kolektiv tega, sedaj preskrbovalnega podjetja, se je pravočasno pripravil na odkupne naloge. V »mrtvi sezoni«, t. j. v januarju, februarju, marcu in aprilu je v lastnih prostorih pripravil nad 60 tisoč kosov specialne embalaže. V času največjega odkupa, ko je na drugih odkupnih področjih primanjlovalo embalaže in nabiralci niso mogli oddajati nabranega blaga, je na področju celjskega okraja potekal odkup brez slehernih motenj.

Leto 1956 je bilo doslej najugodnejše in najbolj rodovitno leto za gozdne sadeže. Toda letošnji izvoz je visoko presegel količine iz leta 1956. Takrat smo izvozili iz našega okraja 115.000 kg svežih borovnic in to samo v Švico, letos pa 191.000 kg v Švico, Anglijo in Zap. Nemčijo.

Cene, ki so jih inozemski kupci plačevali za naše blago, so bile dokaj različne. Deloma je bila cena odvisna od časa dobav, največkrat pa od kvalitete blaga. Letos je sadje in jagodičevje bogato obrodilo v vseh evropskih državah. Istočasno, ko pri nas zorijo borovnice, izvažajo druge države, pa tudi naše južne republike ogromne količine jagod in marelic ter ostalega zgodnjega sadja na vsa pomembnejša evropska tržišča. Nekaj kasneje kot naše borovnice prispejo na tržišča tudi borovnice iz Poljske, ki sicer niso tako kvalitetne zaradi dolgega transporta in neprimerne embalaže, so pa količine ogromne in jih Poljaki nudijo po dokaj nizki ceni. Kvaliteta naših borovnic je bila dosedaj splošno znana, tako v Švici kot v Nemčiji. Letos smo prvič sprejeli nekaj reklamacij, ker je blago prispelo do kupca že nekoliko mokro. Kot je znano, morajo biti borovnice nabrane z roko, v suhem vremenu in morajo imeti plodovi očuvano svojo naravno meglico. Kljub strogim navodilom so zbiralci pri kmetijskih zadrugah prevzemali od nabiralcev tudi manj suho, ali celo mokro blago. Premnoge zadruga še nimajo strokovno usposobljenih ljudi za odkupe. Pri tem delu je bila zaposlena priložnostna delovna sila, ki pa je žal zasledovala le en cilj, čimveč zaslužek. Ker so bili prevzemalci dokaj dobro plačani — 5 din od kilograma prevzetega blaga — so stremeli le za čim večjimi količinami, medtem ko jim je bila kvaliteta deveta briga. Dogažali so se primeri, da so poseben papir, ki se mora položiti na dno zabojev, obdržali zase, ali ga pa prodali, borovnice pa so nasuli v embalažo brez

papirnega vložka. Kar so uslužbenci podjetja prevzemali strogo po kvaliteti, se je dogajalo, da zbiralci nekvalitetnega blaga niso hoteli prodati za industrijsko predelavo, temveč so ga zadržali v skladišču do naslednjega dne. Ko so nabiralci prinesli kvalitetne borovnice, so nekaj le-teh nasuli navrh slabih iz prejšnjega dne in skušali na ta način vnovčiti čimveč slabega blaga. Tako skrito slabo blago je seveda pozneje prišlo pokvarjeno na inozemsko tržišče in tu je vzrok reklamacij. Ker smo zaradi tega dosegli nižjo ceno, kot bi jo sicer lahko dosegli za zdravo blago, je skupnost seveda prikrašila za lepe vsote deviz, kmetijske zadruga, žal tudi one redke, ki so pošteno delale, pa za večjo dinarsko razliko, ki bi se jim lahko priznala kot doplačilo po končanem obračunu.

Plan izvoza borovnic iz celjskega okraja je bil torej visoko presežen. Nabiralci so prejeli od kmetijskih zadruga nad 15 milijonov dinarjev za borovnice, skupnost pa nad 47.000 nemških obračunskih dolarjev. Razen tega je v času počitnic našlo zaposlitev veliko število mladine, ki se je vključila v delo pri nabiranju, pri pripravljanju embalaže, sortiranju ter nakladanju blaga za izvoz.

Izvoz borovnic je letos pokazal, da zahtevajo inozemski kupci brezhibno blago, kar pa se lahko doseže z dobro organizacijo odkupa in odpreme. Vsaka površnost ima lahko za posledico, da bomo tudi za borovnice izgubili kupce, kot se nam je to že zgodilo pri jabolkih in še nekaterem drugem sadju.

Dober nasvet z Vranskega

— Kako pri tebi »štima« z lesom. —
— I. Moral bi ga imeti 15 »kubikov«, pa ga je samo pet. —
— In kaj je rekla revizija? —
— Nič. Saj je bilo v redu. Teh pet kubikov sem vsako noč prevažal s traktorjem na drug kraj, trikrat pet pa je petnajst in stvar je urejena ...

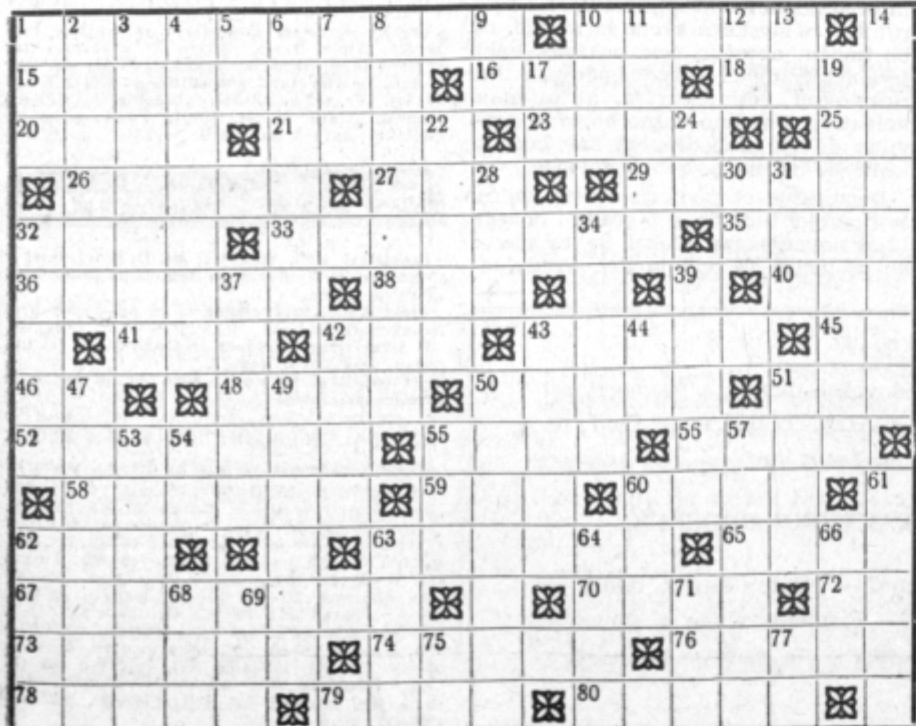
Križanka — Naši znanci s platna

Gotovo ste ugali, da gre za znanca s filmskega platna. Prepričani smo, da smo s to križanko ustregli predvsem mladim bralcem, ki bodo lahko preizkusili, če so z junaki »celuloidnega traku« na tekočem. Križanka ni nagradna, temveč samo za razvedrilo, kot smo obljubili pred časom, da bomo v list uvrstili ugankarski kotichek.

Vodoravno: 1 slovenski filmski in gledališki igralec; 10 slovenski film; 15 navpična os v koordinatnem sistemu; 16 opis, črt; 18 žensko ime; 20 najnovejši slovenski umetniški film; 21 vrsta juhe; 23 pristanišče ob Jadranu; 25 vrsta pesmi; 26 priimek znane ameriške igralke; 28 Debra (zlomljena puščica); 27 žensko ime; 29 ime ameriške igralke Williamsove (Ples na vodi); 32 del telesa; 33 priimek ameriškega igralca, ki smo ga pred kratkim videli v filmu; »Vsi moji sinovi«; 35 moško ime; 36 sinje; 38 italijanski nedolotni člen za ženski spol; 40 predlog; 41 prislov, veznik; 42 žensko ime (množina); 43 junakinja ene izmed Walt Disnejevih risank; 45 kazalni zaimek (ž. sp. m.); 46 veznik; 48 konec, uspeh, rezultat; 50 tiste, ki jih poznamo; 51 zdravilo; 52 uspeh pri vrsti instalacijskega dela; 53 kriv, neraven; 56 konec vsake molitve; 58 mesto za shranjevanje avto-

mobila; 59 ena izmed vojaških enot; 60 stud 62 pripadnik staronemškega naroda; 65 siiti, goniti; 65 kozarec; 67 posnemalec; 70 Avari; 72 učenje; 73 neurejenosti; 74 visoka azijska planota; 76 zmešane sanje; 78 napad; 79 ime igralke Turnerjeve (Trije mušketirji); 80 ime ameriškega filmskega »Othella«;

Navpično: 1 sadna tekočina; 2 geometrijski lik, cirkuski rekvizit; 3 pomočnik, namestnik, sluga; 4 ime slapov v Ameriki; 5 nedoločni števniki; 6 sodobni francoski dramatik (priimek); 7 grška črka; 8 klatež, postopaj; 9 grška črka; 10 izvir, sova, uharica; 11 mesto v Porenju; 12 nikalnica; 13 ploskovna mera; 14 napredovanje; 17 konica; 19 neenak, nesložen; 22 kraj v severni Italiji; 24 oznaka na avtomobilskih registrac. tablicah za Trst; 28 žensko ime; 30 kratica slovenskega tednika; 31 medmet; 32 trpni način; 34 naznanič delja; 37 del obdelovalne zemlje; 39 veliko morje; 42 Verdijeva opera; 43 pozitivni pol; 44 veznik; 47 vrsta športne panoge; 49 znanjski obseg; 50 prepovedana opravila; 51 lopat; 53 je določena datuma; 54 sled za plugom oranju; 55 vsi (hrvatsko); 57 sredstvo za mučenje; 60 premik katerega izmed delov telesa; 61 mrhovinar; 62 ime znane italijanske igralke (Kruh, ljubezen in fantazija); 63 glavni del vsakega vinograda; 64 znani italijanski komik; 65 šumenje; 68 atletske panoge; 69 žensko ime; 71 kratica znane svetovne organizacije (za Slovenijo); 75 veznik; 77 predlog (narobe.)

žena*dom*družina*žena*dom*družina

Tako sem utrujena...

Pravilna porazdelitev dela je pol opravljenega dela. O tem se je umna gospodinja gotovo že sama prepričala. Toda največ gospodinj si ne zna porazdeliti svojega dnevnega dela in le-te navadno zvečer tarnajo, da so tako izmučene, da se še komaj drže na nogah. To jim lahko tudi verjamemo. Če pa si gospodinja čez dan smotno porazdeli delo, ni potrebno, da bi bila večer vsa zbita, in bi ji bila priprava večerje že prava muka. Zdravniki so dognali, da je vsa skrivnost neprekinjene telesne svežine v tem, da se odpočijemo, še preden smo se popolnoma utrudili in pri delu izčrpani. Niti dobro, niti pravilno ni, če delamo do popolne izčrpanosti od jutra do večera, in si šele nato privoščimo nekoliko trenutkov odmora, v nadi, da bomo potem spet spočiti in za delo sposobni. Bolj pametno je, da si med delom podnevi privoščimo nekoliko

krajših odmorov, ki vzdržujejo našo prožnost in storilnost.

V industriji so te izkušnje že znane in pri nas že vrstoma uvajamo polurne odmore pri osemurnem delavniku, saj vemo, da delo utrujenega delavca ni niti po učinku, niti po kakovosti enako delu spočitega človeka. Kdor torej hoče svoje delo zadovoljivo opraviti, ne da bi se pri tem prekomerno utrudil, naj upošteva te nasvete (ki pa ne veljajo samo za gospodinjke):

Odpočijmo si redno z malimi odmori, preden smo močno utrujeni. Pet minut po vsaki uri popolnoma zadostuje. Med odmorom pokadimo kako cigareto, popijmo kako osvežujočo pijačo, izprožimo noge in jih dvignimo. Ta čas odmor ni zapravljen, po njem se zviša storilnost. Privaditi se moramo takega načina dela, da z najmanjšo silo največ naredimo.

Paziti moramo, da smo pri delu primerno oblečeni. Posebno obnavljamo naj bo nogam in opravi lu prilagojeno, kar je posebno za žene važno. Ni dobro, če nosimo pri delu copate, še manj pa čevlje z visokimi petami. S temi si kvarimo noge in se hitro utrudimo.

Če pričakujemo kako težko opravilo, zberemo že dan poprej s počitkom potrebne moči. Potem pa se lotimo tudi težkega dela z ljubeznijo in uspehi ne bodo izostali.

Bodimo ponosni na svoje delo — nikakor pa ne smemo postati sužnji svojega dela. To velja predvsem za gospodinjke. Nima smisla, naložiti si toliko dela, da pri tem omagamo in ne moremo vsega dela smotno opraviti. Če opravljamo svoje delo s ponosom in ga pravilno razdelimo, se ne bomo nikoli dolgočasil, ne bomo »na smrt« utrujeni in ne bomo naveličani svojega dela. Če občuti gospodinja svojo dejavnost kot breme, mine vsa svežost in delavljivost.

Nedeljski fotoamater

Obraza v tej reportaži sta izposojena

Anzekova velika želja je bila — slikati. Ovekoveti na celuloidnem traku to, kar ti oko poželi, je bil Anzekov veliki sen. In res se je kaj kmalu opremil z vsemi potrebnimi fotografskimi instrumenti. »Slikal bi rad,« je prav zaupljivo povedal nekemu fotografskemu mojstru.

»Pravite, da bi radi slikali in kje imate fotoaparata. Tu, aha in prišli ste k meni, da bi vam razložil črno-belo umetnost.« Potem je sledil zelo kompliciran in skrivnostni razgovor okoli zaslonk, tisočink, stotink in pravilne razdalje. Anzek se je pri tej razlagi obnašal zelo pametno in je vso stvar razumel na en mah, to pa zaradi tega, ker je že »od prej te malenkosti poznal.«

»Ste razumeli.«
»Seveda in to zelo dobro.«
»Želim vam veliko uspeha in obilico posnetkov. Pazite na zaslonko in pravilno razdaljo.«

Anzek, oborožen s »solidnim znanjem,« se je spravil na najbližnji

motiv ek, ek in motiv je bil mimogrede, brez težav na celuloidnem traku. Toda to je bil samo eden posnetek izmed dvanajstih. Potem so prišli na vrsto vsi strici in tete, otroci bratov in sester, vsi skupaj in posamič. Anzek — nedeljski fotoamater — pa je postajal vse bolj važen in zahteven do svojih fotografskih objektov. Kljub temu je bilo sorodstvo navdušeno nad njegovim strokovnjakim obnašanjem. Vsi so si bili enotni v tem, da je Anzek — člen v verigi velikega sorodstva — pravi mojster, ki fotografira prav tako, kot oni od stroke. In naš nedeljski fotoamater je konec koncev le »poklip-sal« tistih dvanajst posnetkov.

Po uspešno opravljenem delu na »terenu« se je mojster Anzek podal v drugi del fotografskih skrivnosti

— v laboratorij (po domače v temnici). Anzoku je bila potrebna temna soba in zato je prišlo v njegovem stanovanju do prave revolucije. Iz postelje so izginili koci, iz kuhinje krožniki in druga pripravna posoda, iz predsobe in podstrešja pa mizica, stoli in drugi rekviziti. Potem je bila potrebna rumena in zelena luč. Kasneje pa še to in ono. Končno je bila temnica gotova, toda mnogo presvetla za razvijanje filma. Zato se je Anzek — nedeljski fotoamater — odločil, da bo počakal noči z mlijo, če je dvakrat temno bo prav gotovo zares temno. Resnici na ljubo povedano okoli desete ure je bilo v temnici temno kot v rogu. Razvijalec, fiksir in vse ostalo je bilo že davno pripravljeno in Anzoku ni preostalo nič drugega kot da je film z odličnimi dvanajstimi posnetki vtaknil v razvijalec.

V temnici je napetost od trenutka do trenutka rasla. Pred vrati je čakalo zbrano sorodstvo. Vse kupaj pa je izgledalo tako, kot da se bo v temnici nekaj rodilo. Čez dobro uro so se vrata skrivnostne temnice

odprla in Anzek — nedeljski fotoamater — je zbranimu sorodstvu pokazal svoj prvenec. Film je bil nekoliko črn in packast in le z dobro voljo se je videlo sem pa tja kakšno glavo ali nogo. Vendar je bilo zbrano sorodstvo zadovoljno.

Potem so vsi skupaj sušili film, in to z vsemi možnimi sušilnimi sredstvi, toda film se nikakor ni hotel posušiti. Zato so vso stvar zaradi pozne ure preložili na drugi dan. In res se je naslednji dan naš Anzek zaprl v temnico ter pričel kopirati slike, da je bilo kaj. Zadovoljstvo nedeljskega fotoamaterja je raslo od slike do slike. Nikjer se mu ni zaustavilo in kot bi mignil so bile vse slike gotove. V temnici je vsa stvar izgledala še kar dobro in komaj je čakal, da se zberejo vsi strici in tete. Pod večer so se zbrali in bili navdušeni. Slike so uspele, čeprav so bile nekoliko temne in packaste ter s časom postajale svetlo rjave. To zbrano sorodstvo ni motilo, glavno je bilo to, da je Anzek, člen v verigi velikega sorodstva, uspel izdelati slike, ki so bile na las podobne tistim, ki so jih izdelali fotografo-mojstri.

Po tem navdušenju zbranega sorodstva je Anzeka — sedaj znanega fotoamaterja — popadla silovita volja po fotografiranju

Pravilno informiranje javnosti

V štev. 29 Celjskega tednika je K. L. objavil članek »Izvozna uvozna dejavnost našega okraja skozi prizmo našega standarda«. Ne mislimo se spuščati v podrobnejše analiziranje resničnosti navedb, nikakor pa se ne moremo strinjati z njegovimi navedbami, ko govori o izvozu lesa. Dejstvo je, da na Finsko izvažamo samo naše podjetje in zaradi tega se nam zdi potrebno, da prikažemo stanje z izvozom lesa takšno, kakršno je v resnici. Mislimo, da vsakdo, ki analizira karkoli, mora stvari prikazati pravilno in zato ni prav, če se piše za vsako ceno in s tem pretvarja dejstva ali prikaže ta dejstva v nepravilni luči, s čimer se zavaja javnost.

Vsakomur kolikor toliko razgledane-mu človeku je znano, da ima Finska veliko količino lesa iglavcev in tudi zelo dobro razvito lesno industrijo. Kakakor že rečeno, je Finska zelo bogata na mehkem lesu in finski brezi, ki ga izvažajo, nima pa lesa listavcev, ki ga za svoje potrebe mora uvažati. Zaradi pomanjkanja lesa listavcev je Finska prisiljena kupovati ta les drugje, in je tako tudi naše podjetje sklepalo in bo še sklepalo pogodbe predvsem za hrastov, jesenov, bukov rezani les in za les bele gabra, kakor tudi za plemenite furnirje.

K. L. navaja v svojem članku, »kje so se rodili kalkulanti, ki na finskih tržišču lahko konkurirajo finski lesni industriji v pogledu cen.« Ta njegova trditev po našem mnenju kaže na popolno nepoznavanje tržišča z lesom, ker tukaj ni vprašanje konkurence, ampak dobavljanje Finski potrebnega lesa. V pomirjenju K. L. pa lahko trdimo, da smo pri prodaji lesa dosegli najvišje cene, ki se jih sploh da doseči pri prodaji lesa v inozemstvu.

Mnenja smo, da bi se pisci člankov morali predhodno prepričati in šele potem bi smeli navajati posamezne trditve.

Ne mislimo omalovaževati dobre volje pisca K. L., vendar smo do tega prisiljeni, ker je njegov članek v zvezi z lesno trgovino precej oster in bi naša javnost lahko iz njega dobila povsem nepravilno mišljenje. Nikakor ne moremo dopustiti, da bi bila javnost prepričana, da se izvažajo za vsako ceno, kakor navaja pisec, temveč se izvažajo zaradi koristi za našo skupnost.

»Savinja«
lesna industrija Celje
sekretar:
Vlado Bogataj

Bife ali ne?

Daljš časa je že znano, da se pripravljajo Trgovsko podjetje »Petro« na prevzem bencinske črpalke pri »Agroteh-niki« v Sempetru v Savinjski dolini. Važnejša pa je novica, da bo to trgovsko podjetje postavilo še črpalke z visoko oktanskim bencinom. S tem bo namreč vozilom iz Savinjske doline prihranjenih mnogo kilometrov vožnje, saj so morale doslej po pogonsko gorivo te vrste v Celje.

Ta zadeva je torej v redu in se Savinjski dolini obeta nova zboljšava. Le ob tej priliki pa je postal bife pri tej črpalci marsikomu napoti.

Postavljajo se tudi zahteve po ukinitvi te okrepčevalnice, češ da je zaradi zaloga tekočega goriva velika nevarnost za ljudi. Temu nasproti pa postajajo vse glasnejše in številnejše zahteve, da naj ta bife ostane, še več, da se ga izboljša in izpopolni. Te zahteve prihajajo najprej od delavcev »Agroservisa«, ki si tam kupujejo maline, nadalje so takšnega mnenja vozniki motornih vozil, končno so pa tudi turistični delavci prepričani o tem, da na to mesto spada okrepčevalnica.

Oddelek za gospodarstvo pri žalski občini je mnenja, da bi o tem morali prej temeljito razmisliti, saj je bila doslej v 2 rezervuarjih tudi dokajšnja zaloga tekočih goriv, pa le nihče ni postavjal zahteve po ukinitvi gostinskega obrata in tudi ni bilo nikoli govora o nevarnosti, v kateri naj bi bili gostje tega bifeja. Razumljivo je, da je zadeva potrebna nujne rešitve. Morda

je pri sami gradnji nove črpalke potreben kakšen dodaten varnostni ukrep pa bo zadeva urejena? Vsekakor pa bi bilo zelo prav, če bi tudi turistične organizacije, predvsem pa celjska turistična zveza tudi povedale svoje mnenje o zadevi. Doslej pa vsekakor prevladuje mnenje, da tja, kjer sta servisna in napajalna postaja, pa še posebej, če je to bencinska črpalka ob »Veliki alpski cesti«, spada tudi okrepčevalnica.

Knjigarna in papirnica
»NAŠA KNJIGA«

Celje, Stanetova ulica 10, sprejme

PISARNIŠKO MOČ

z znanjem strojepisja in

TRGOVSKEGA POMOČNIKA

ki ima veselje do potniške službe.

UPOKOJENCI IZ ZABUKOVCE

so pred dnevi odšli na izlet v Sloven-sko Primorje. Zelo so hvaležni sindikalni podružnici rudnika, ki jim je omogočila prevoz z avtobusom po znižani ceni.

Delavski svet v Konusu je razpravljal o gospodarjenju v prvem polletju

Kakor je pokazal obračun proizvodnje na osnovi lanskih predpisov v usnjarskem kombinatu KONUS v Slov. Konjicah, je bil polletni plan skoraj v celoti izpolnjen. Ko je aprila oziroma maja kazalo nekoliko slabše glede nabave, je delavski svet takrat deloma spremenil letni plan. Toda ko se je kasneje položaj izboljšal, so takoj pristopili k izvrševanju prvotnega, višjega plana, ki je bil kot rečeno skoraj v celoti izpolnjen. Seveda bo potrebno tudi v drugem polletju skrbeti za izpolnitev letnega plana, ki znaša okoli tri milijarde dinarjev po vrednosti. Izgledi glede nabave kož sicer niso najboljши, vendar kaže, da jih bo dovolj za redne potrebe. Nekoliko težje bo s telečjimi kožami, ker je bilo nedavno tega zabranjeno klanje telet do treh mesecev starosti.

Podobno kot proizvodnja je tekla tudi prodaja proizvodov, saj je znašala povprečno na mesec v prvem polletju 265 milijonov dinarjev, v februarju celo 285 milijonov dinarjev. To je tudi vplivalo na zaloge, ki so bile konec junija nekoliko nižje od novoletne inventure. Te številke kažejo, da je letošnja povprečna prodaja bila za okoli 30 milijonov dinarjev večja od lanske, kar je

seveda razumljivo spričo večje proizvodnje. Temu primeren je finančni rezultat. Se po lanskim predpisom izračunan dobiček sicer počasi, toda iz meseca v mesec narašča.

Ti podatki so vzeti na osnovi predpisov iz lanskega leta, ki pa letos niso več veljavni. Ker letošnji še niso bili jasni, je pač bilo potrebno voditi obračune po starih predpisih. Seje sedaj, ko je tudi za letošnje leto že urejeno glede delitve dohodka ter so znani vsi načini in predpisi, bo to opravljeno do sredine druge polovice tega meseca. Takrat pa bo lahko delavski svet podjetja tudi dobil dokončni obračun za prvo polletje. Ta pa bo seveda drugačen le po delitvi dohodka in razdelitvi na sklade, dočim pa se te številke, ki kažejo proizvodnjo in prodajo, ne bodo spremenile. Na zadnji seji delavskega sveta so menili, da bo končni obračun šele pokazal, kako je kolektiv delal. Takrat bodo pravilno razporedili tudi sredstva, ki ostanejo kolektivu. Posebno važno bo to za pravilno delitev dohodka, za kar bodo v kratkem izdane potrebne določbe.

Delavski svet podjetja je na zadnji seji sprejel tudi sklep o gradnji novega 12-stanovanjskega bloka. Še ta mesec bo licitacija za oddajo del. Predvide-

Proč z visokimi dobički!

Letos kaže, da bo zelo dobra sadna letina. Sadja bo dovolj na razpolago, ponudba bo velika in temu primerno bi morale biti tudi odkupne cene pri pridelovalcu in prodajne cene za potrošnika. To omejuje prav zato, ker izkušnje iz prejšnjih let, tu in tam pa tudi že letos, kažejo, da je med obema cenama le prevelika razlika, kar končno prizadene potrošnika.

Kdor količjak zasleduje časopisje in druga poročila, je prav lahko zasledil, da je bilo glede odkupa kmetijskih pridelkov že precej posvetovanj, konferenc in sestankov, kako to zadevo primerno urediti. Vsako leto pa nam rezultati ob koncu odkupne sezone kažejo, da nismo napravili vsega, kar bi morali in kar bi lahko. Visoke cene, nepotrebni posredovalci, dobički, pomanjkanje artiklov, ki jih je v drugih krajih preveč, so le nekatere stvari, o katerih zelo veliko govorimo, večji del takrat, ko je prepozno.

Letos cene sadja menda še niso nikjer končno določene, tako da niti pridelovalec ne ve, kako bo višje prodal, potrošnik pa po kakšni ceni bo sadje kupoval. V konjiški okolici so hruške pri odkupu plačevali po približno 20 din za kg. Prodajna cena pa se je sukala do 40 din za kg, čeravno ni bilo vmes nobenih posrednikov, niti ne večjih prevozov. Zakaj je potrebno prodajno ceno tako dvigniti, če je blaga dovolj? Tu in tam se celo sliši mnenje kmetov, da se jim ne splača prodajati po taki odkupni ceni, če se potem toliko višje prodaja. Z drugimi besedami se temu pravi, da proizvajalcem ni vseeno, da se njihovo po nizki ceni odkupljeno blago tako drago prodaja. Mnogo raje in več bi prodali sadja odkupnim podjetjem, če ne bi ta potem tako drago prodajala. Kar pogledamo cene sadja v večjih potrošnih središčih in videli bomo, da so te marsikje neprimerno višje kot pa znašajo stroški prevoza in ostalih dajatev. Komu naj to koristi, če ugotavljamo, da je sadja več kot preveč in ga bo morda prav zaradi take politike pri odkupu in prodaji šlo več v nič ali pa za druge namene. Ali niso odkupna podjetja in zadruge dobile v preteklih letih dovolj izkušenj, zakaj jih je treba na take stvari vsako leto sproti opozoriti? Proč z visokimi dobički! Kaj, če bi potrošniki v takih primerih zahtevali jasen odgovor od organizacij, ki se bavijo s temi posli. Brez dvoma bi to lahko le koristilo, zato kaže na te stvari opozoriti že sedaj in ne potem, ko bo odkup zaključen. L. V.

gibanje prebivalstva

V času od 2. do 9. avgusta 1958 je bilo rojenih 17. dečkov in 15 deklic.

Poročili so se:

Emil Golavšek, elektrotehnik iz Seč pri Preboldu in Marija Pirnat, službenka iz Polzele. Mirko Sesto, poslovođa in Marija Ceplak, gospodinja, oba iz Celja. Anton Krebs, strojni tehnik iz Laškega in Elizabeta Bučan, krojaška pomočnica iz Celja. Janez Koštomaj, upokojenec in Jožeta Gubanec, delavka, oba iz Celja.

Umrlji:

Trežija Kramar, gospodinja iz Celja, stara 81 let. Alojz Burja, brivec iz Krškega, star 87 let. Jurij Skodnik, mizar iz Trnovelj star 59 let. Marija Mari, gospodinja iz Celja, stara 70 let. Franciška Rožič, gospodinja iz Sent-jurgenti, stara 72 let. Jožeta Penič, otrok iz Pukele, stara 5 mesecev.

kronika nesreč

Bronislavi Kok, stanujoči na Dečkovi cesti v Celju, se je vnel bencin. Dobila je težke opekline po telesu.

Alojz Kupec iz Prebolda si je pri padcu pretresel možgane.

11 letni Drago Gračner iz Creta si je pri kopanju poškodoval nogo.

Pri padcu si je zlomil nogo Anton Super iz Pirešice pri Zalcu.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

(Cene v oklepaju veljajo za državni sektor)

Krompir 15-25 (18-30), čebula 70 (50-68), buče 15 (15), zelje — glavni 20-40 (20-30), ohrovti 30 (25-30), grah v stročju 40-60, fižol v stročju 40-60 (40-50), solata 50-90 (40-50), špinata 80-100, cvetača 60-80 (40-80), korenček 60-80 (30), koleraba 30 (30), česen 150-200 (140), kumare 20-30 (10-60), petršilj 60-100 (50-60), paradižnik 60 (45-60), paprika 50-70 (40-50), jabolka 25-40 (30), grozdje 80 (120-150), hruške 25-60 (40), borovnice 80, breskve 60-150 (60-80), lubenice (44), jajčevce 100 (70-90), jabolčnik (40), mleko 36, smetana 240, skuta 180, jajca 15-18, zajci 150-400, piščanci 150-450, kure 400-600.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Trgovskem podjetju »TKANINA-GALANTERIJA« v Celju,

Stanetova ulica št. 1 sprejme

PISARNIŠKO MOČ ZA FAKTURNI ODDELEK

Pogoj: perfektno znanje strojepisja. — Nastop službe takoj. — Plača po tarifnem pravilniku. — Pismene vloge z navedbo dosedanjega službovanja je nasloviti na upravo podjetja.

šport • šport • šport • šport • šport

Pot v Stockholm

V četrtrek je odpotovala v Stockholm na VI. evropsko prvenstvo ekipa atletov in atletinj iz Jugoslavije, v kateri so tudi predstavniki Kladivarja Longer Stanko, Brodnik Jože, Lešek Roman, Sikovec Olga in trener Gradnik Fedor. Vazilj Simo se jim bo priključil kar na švedskem, ker je že dalj časa na Finskem, kjer se je pripravljaj za to veliko tekmovalje. Ko smo tekmovalcem zateleli srečno pot, smo jih že vprašali — kako so pripravljani za nastop in kakšno uvrstitev pričakujejo v družbi z najboljšimi evropskimi predstavniki. Tako-le so odgovarjali:

Longer Stanko: »Sem v odlični formi, kar dokazujejo moji zadnji rezultati. Tokrat sem optimist. Zlata kolajna je že oddana za Lanerja, za preostali dve pa je več kandidatov. Upam, da bom uspešen proti Rusu Mihajlovu in Nemcu Brandu. Berna se tokrat ne sme ponoviti!«

Brodnik Jože: »Prvič bom nastopil v tako veliki konkurenci, kjer ne morem računati na uvrstitev pri vrhu. Sem dobro pripravljen in moja želja je le, da se vrnem s tega tekmo-

vanja z novim jugoslovanskim rekordom v desetorboju!«

Lešek Roman: »Letos so evropski skakalci v odlični formi. Povsod rušijo nacionalne rekorde! Treniral sem dovolj. Zame bo velik uspeh, če se bom uvrstil v finalu neke do šestega mesta!«

Sikovec Olga: »Rezultati evropskih vrhunskih atletinj so znatno boljši od mojih letošnjih rekordov. Zame bo uspeh, če bom na švedskem potrdila svoje najboljše rezultate!«

In če upoštevamo staro olimpijsko izročilo, da niso važni le zmagovalci in rekorderji ob tako velikih tekmovaljih — pač pa že udeležba sama med izbranimi športniki sveta, potem naj velja tudi našim predstavnikom na letošnjem evropskem prvenstvu priznanje, da so se s svojim delom uvrstili med evropsko atletsko elito, kjer naj pač manifestirajo visoko poslanstvo športnikov pri zblizanju mladine evropskih narodov, obenem pa jim želimo tudi kar največ športnih uspehov.

»NEPTUN« DRUGI

Pred kratkim je bilo v Ljubljani slovensko prvenstvo v vaterpolu. Nazalost so sodelovala le tri moštva, ker sta »Braniki« iz Maribora in »Triglavi« iz Kranja odstopila od tekmovalja. Celjski »Neptun« je zasedel drugo mesto in dokazal, da se z marljivim treningom in dobrim strokovnim vodstvom lahko marsikaj doseže!

V soboto sta se srečali moštvi »Ilirije« iz Ljubljane in celjskega »Neptuna«. Srečanje se je po napeti in živi igri končalo z neodločenim rezultatom 7:7 (5:4).

To je bila že tretja tekma teh dveh moštvo. V Celju so zmagali Celjani, v Ljubljani je Ilirjanom uspel revanš, ta pa se je končala neodločeno in morali bomo torej počakati do prihodnje nedelje, ko bo v Celju nadaljevanje oziroma drugo kolo slov. prvenstva, morda bo pa takrat padla odločitev kdo je boljši.

Ze v prvih sekundah je napadalec Neptuna akanil svojega čuvarja in že je golman Ljubljane moral po žogo za gol črto. Toda sreča se je po tem голу obrnila in polčas se je končal z rezultatom 5:2 v korist ZPK-a. V nadaljevanju, ko so vsi pričakovali, da bodo mladi igralci Neptuna klonili pred rutiniranimi igralci Ljubljane, so se le ti še bolj zagrizli in

dosegli odličn rezultat 5:5. Tokrat za Neptunovec ne moremo uporabiti vzdevka »igranci prvega polčasa«, saj so tokrat dominirali ravno v drugem polčasu, ki je bil vedno njihova velika slabost.

V tretji tekmi sta se pomerila ljubljanska rivala ZPKa in Ilirija. Zmagali so prvi z rezultatom 10:4 in si tako priborili prvo mesto v prvem delu tekmovalja za slov. prvenstvo. Drugi je Neptun, tretja pa Ilirija z enakim številom točk kot Neptun, toda slabšo gol diferenco.

Na lestevci strelcev vodi Volkar z desetimi goli pred Loosom (Ilirija) 9, Šuka (N) 5, Adeliš (ZPK) 4, Goršič T. (N) 3, Vergel (ZPK) in Trbovc (N) po 2, ter Marc in Kostjenc (ZPK) Horvat in Hartman (I) ter Mravljak in Goršič Edi po enemu.

Prvenstvo se bo nadaljevalo v soboto in nedeljo v Celju 16. in 17. 8. na kopališču ob Ljubljanski cesti.

Takrat bomo dobili tudi odgovor na vprašanje kdo bo prvak Slovenije za leto 1958 in si tako priboril pravico za kvalifikacijske tekme za vstop v drugo zvezno ligo.

Dogodki zadnjega športnega tedna

Najprej priznanje našim strelcem, ki so se odlično uveljavili na prvenstvu Slovenije. Brez dvoma si zaslužijo največje priznanje mladinci, ki so v streljanju z MK puško osvojili ekipno slovensko prvenstvo, naslov prvaka Slovenije pa Vodeb iz Stor. Tudi v streljanju s pištolo so se Celjani odlično odrezali. Tako je Mejaviček Mirko osvojil kar tri tretja mesta v streljanju s precizno olim. pištolo, pri hitrem streljanju z vojaško pištolo in z vojaško pištolo. Od posameznikov sta se uveljavila še Strahar z drugim mestom z vojaško pištolo in P. Feržič z tretjim mestom v streljanju s precizno žan s tretjim mestom v streljanju s precizno MK puško pri članih. Celjani pa so imeli tudi sicer v svojih ekipah dobre strelce, ki se kot posamezniki niso uveljavili med najboljšie v republikli, pač pa jih srečamo na vidnih mestih pri ekipnih razstavitvah. V streljanju z vojaško pištolo — hitro streljanje — je celjska ekipa na 2. mestu, v streljanju z vojaško puško na 4. mestu in v hitrem streljanju z vojaško puško prav tako na 4. mestu.

Večje število celjskih atletov in atletinj je v nedeljo nastopilo v Badimpešti na medmestnem srečanju Ljubljana-Badimpešta. Najbolj uspešna je bila Sikovčeva, ki je zmagala na 100 in 200 m. Slamnikova je bila druga na 500 m. Kopitar Jože pa prav tako drugi v metu kopja.

Odlično se je uveljavil v nedeljo v Mariboru na atletskem tekmovalju Naraks Franc, ki je 1000 m pretekel v odličnem času 2:50.5.

NOVI PREDNJAKI IN PREDNJAKINJE

V soboto 16. t. m. se bo pričel v gozdni šoli pri Mozirju okrajni tečaj za prednjake in prednjakinje III. razreda, ki ga prireja okrajni svet za telesno vzgojo in okrajna zveza Partizan Celje. Društva Partizan na terenu vselej v svojih področjih ugotavljajo, da jim za uspešnejše delo primanjkuje vadičeljskega kadra. Tokrat se vsem takim društvom daje prilika, da lahko pridobijo napreden kader prednjakov, če bodo iz vrst svojega članstva izbrali sposobne mladince in mladinke, ki bi se po 14 dnevnem tečaju pod vodstvom strokovnjakov usposobili za to delo. Tečajniki se morajo javiti v soboto 16. t. m. v dopoldanskem času vodstvu tečaja, popoldne istega dne pa se bo že pričelo redno delo. Ob zaključku 14 dnevnega tečaja se bodo vršili izpiti za naziv prednjaka III. razreda. Pripricani smo lahko, da bo ta tečaj usposobil v celjskem okraju večje število mladih ljudi za prednjaško delo in s tem pripomogel k pozitivni dela v partizanskih društvih.

V Braslovčah so pred dnevi ustanovili strelsko družino. Na ustanovni skupščini je bilo zbranih okrog 160 mladih ljudi. Vse kaže, da je zanimanja za strelski šport več kot preveč v tem kraju in da se bo nova strelska družina lahko uspešno razvijala.

Strelska zveza Slovenije je pred dnevi izrekla priznanja zaslužnim delavcem v strel-

NEDELJSKI SPORTNI PROGRAM

Sobota 16. t. m. ob 20. uri in nedelja 17. ob 10. in 20. uri na plavalnem bazenu v Celju FINALE PRVENSTVA SLOVENIJE V WATER-POLU

Nastopajo Ljubljana, Ilirija in Neptun.

Nedelja 17. t. m. ob 9. uri na stadionu Borisa Kidriča: PRVENSTVO CELJSKE ATLETSEKE PODZVEZE IN OBČINSKE ZVEZE PARTIZAN CELJE V ATLETIKI

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK IONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTINI PREDAL 16 — TEL. UREDNIŠTVA 34-23, UPRAVE IN OGASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, CETRILETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRACAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

USLUGA PA TAKA...

V podjetju so se prerekli, kako bi uporabili denar, ki je ostal kot dobiček. Ko so prišli do sklada skupne uporabe, je Janez na ves glas zahteval, da naj izplačajo čim več dobička na roko delavcem.

V oddelku so Janeza, ki je član delavskega sveta, navdušeno pozdravili in šli po končanem »sihtu« v gostilno.

Liter je bil premalo, dva sta bila preveč, da bi ostalo samo pri dveh. Možakarji so se raznežili:

— Prav si imel Janez, saj tako nič nimamo. Nimam stanovanja, otroka imam bolanega zaradi tega...

— ga je hvalil Francak. — Lepo od tebe, da bomo dobili denar. Bom vsaj nekaj dni lahko popil kak deci in pojedel gulaž, medtem ko čakam na vlak... — se je zahvaljeval Tonač.

— V mojem oddelku se kadi kot sam satan. Ravno prav, da bomo dobili dobiček, bom vsaj lahko splaknil ta prekleti prah iz grla, — je pristavil še Lojz. Janez je kar rastle od zadovoljstva in naročil še liter.

— Pa ni bilo lahko, možje. Ni bilo lahko. Bili so taki, ki so zahtevali, da damo denar kot udeležbo pri gradnji stanovanj, drugi so spet hoteli zapraviti denar za nekakšno tovarniško menzo, moji dragi. Celo za nekatere prezačevalne naprave so ga hoteli porabiti... Pa sem vstal in rekel. Delavci so si zaslužili kakkega kovača priboljška. Denar na roko... —

Roke so trepljale Janezova pleča, kozarci so se polnili in ko so se razhajali, so se že objemali. Kako ne bi, ko imajo tako »odločnega in preudarnega tovariša« v delavskem svetu...?!

DVE OTROŠKI IGRISČI V ŠOSTANJU

V Šostanju se je SZDL s podjetji pomenila in sklenila, da bodo še letos uredili tam dve otroški igrišči. Prvega bo oskrbel TE Šostanj, drugega pa Tovarna usnja. Šostanjske matere se bodo tega zelo razveselile, saj so že dolgo pogrešale igrišč. Prav tako bodo očistili in olepšali zunanje lice mesta.

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V CELJU

razpisuje naslednja delovna mesta:

1 delovno mesto POKOJNINSKO-PRAVNEGA REFERENTA

pogoj: dovršena pravna fakulteta

6 USLUŽBENCEV s popolno srednješolsko izobrazbo, od tega po eno pri podružnicah v Šostanju, eno v Žalcu, eno v Laškem

3 USLUŽBENCE z nepopolno srednješolsko izobrazbo.

Prošnje je vložiti pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju do 1. 9. 1958. — Vsak prosilec mora izpolnjevati pogoje za javnega uslužbenca. — Za pravnika bo na razpolago ob koncu leta 2-sobno družinsko stanovanje.

Vsem cenjenim potrošnikom!

S 1. septembrom 1958 uvedemo 5 do 10 % ristorno

za vse potrošnike, ki so v obdobju od 1. 9. do 31. 12. 1958 nakupili v našem podjetju blaga v vrednosti nad 3000 din in s posameznimi paragonskimi bloki nad 300 din.

Delež potrošnikom se bo delil v skladu s pravili podjetja in s sklepom pristojnega potrošniškega sveta po potrditvi zaključnega računa za leto 1958 od strani oblastnega organa.

Ristorno se bo obračunaval v okviru gornjega promila od doseženega celokupnega prometa za navedeno razdobje.

Podjetje zaradi tega ne bo zvišalo cen, temveč je delitev doseženega dohodka med potrošnike možna zaradi iz leta v leto rastočega prometa.

POTROŠNIKI! OBISKUJTE NAS IN KUPUJTE V NAŠI TRGOVINI, SAJ BO TO V OBOJESTRANSKO ZADOVOLJSTVO. SHRANJUJTE OD 1. 9. PARAGONSKE BLOKE Z VREDNOSTJO NAD 300 DIN IN JIH S SKUPNO VREDNOSTJO NAD 3.000 DIN ODDAJTE PO 31. 12. 1958 V NAŠEM PODJETJU

RAZPIS ŠTIPENDIJ

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR CELJE RAZPISUJE ZA ŠOLSKO LETO 1958-59 ŠTIPENDIJE ZA NASLEDNJE SOLE:

- Višja šola za medicinske sestre 4
- Farmaceutska fakulteta 2
- Višja šola za socialne delavce 1
- Stomatološka fakulteta 2
- Višja pedagoška šola (defektologija) 2

K prošnji za štipendijo je priložiti potrdilo o premoženjskem stanju staršev, o otroškem dodatku (tudi v primeru, če ga ne prejema), prepis zadnjega šolskega spričevala odnosno potrdilo o opravljenih izpitih ter priporočilo mladinske organizacije. Prošnjo je kolkovati s 180 din državne takse. — Rok za vlaganje prošenj je do vključno 31. avgusta 1958.

Komisija za podeljevanje štipendij pri OLO Celje

objave in oglasi • objave in oglasi

Razpis

Upravni odbor Savinjskega trgovskega podjetja Polzela razpisuje

MESTO RACUNOVODJE

Pogoji: Potrebna strokovna izobrazba in praksa v trgovskem računovodstvu. Nastop takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja nasloviti na upravo podjetja.

Svet za šolstvo ObLO Rogaska Slatina razpisuje na prvi osnovni šoli Rogaska Slatina

MESTO UCITELJA

Pogoji: učiteljske; strokovni izpit in najmanj 5 let učiteljske službe. Na razpolago samsko stanovanje. Prošnjo vložite takoj na Šolski odbor I. osnovne šole Rogaska Slatina.

SPLOSNA BOLNISNICA, CELJE PRODA NASLEDNJA OSNOVNA SREDSTVA

- tovorni avtomobil znamke »Chevrolet«
- Konja
- 2 vprežna voza
- material od dveh podrtih barak
- 1 naprava za pomivanje posode
- 7 električnih štedilnikov
- sani lahke

Za nakup navedenih predmetov pridejo v poštev gospodarska podjetja, ustanove, kmetijska gospodarstva in ostali.

V kolikor med navedenimi ne bo interesentov, lahko kupijo tudi privatne osebe. Oged dnevno od 10. do 12. ure.

IZPITI NA I. GIMNAZIJI V CELJU

Na I. gim. v Celju bodo popravni izpiti 30. 8. ob 8. uri zjutraj. Popravni sprejemni izpiti, dopolnilni sprejemni izpiti in celotni sprejemni izpiti bodo 30. 8. ob 8. uri zjutraj. Pričetek mature 1. septembra ob 8. Naknadno vpisovanje višješolcev bo 5. septembra ob 8.—12. ure. Pri vstopni izpiti bodo 1., 2. in 5. septembra ob 8. uri zjutraj. Natančen razpored bo na oglasni deski v gimnaziji. Ravnateljstvo.

PUTNIK CELJE

prireja 23., 24. 8. 1958 in 30., 31. 1958 z avtobusom 2-dnevni izlet PREKO VRŠICA V TRENTO. Cena izleta z vsemi uslugami 5.700 din. Programe dobite v poslovanici. Prijavite se čimprej, prijave sprejemamo do zaključnega števila.

OLEPŠEVALNO IN TURISTICO DRUSTVO

bo priredilo v nedeljo, dne 17. avgusta ob 10 koncert v mestnem parku. Igrala bo železničarska godba »France Prešeren« Celje.

Vljudno vabljeni! FOTOGRAFSKO VAJENKO s potrebno šolsko izobrazbo sprejme FOTO-PAJK VELENJE. Oskrbja v hiši.

AMATERSKA DELA, slike za legitimacije, hitro in solidno izdeluje Foto IDEAL Celje, Cankarjeva. Trgovsko podjetje AGROPROMET, Celje, Bežigradska 13, prodaja 6 rabljenih dvokoles. Prodaja bo od 15. do 20. 8. 1958 od 8. do 10. ure Prednost imajo državna podjetja in ustanove.

PRODAM poceni mlado kozo dobre pasme Naslov v upravi lista. PRODAM ugodno manjši vseljivi lokal v mestu. Naslov v upravi lista. PRODAM radio. Jernej Zupanc, Celje, Zavodna 39.

PRODAM bel emajliran štedilnik. Cena 10.000 din. Naslov v upravi lista. PRODAM ugodno odpadni les od stavbe. Nardin, Celje, Stanetova 21. PRODAM ugodno skoraj novo kuhinjsko pohištvo. Naslov v upravi lista. PRODAM ugodno nov moderni ženski plašč. S. Paunović, Celje, Stanetova 5. PRODAM hišo z gospodarskim poslopjem in 73 arav obdelovalne zemlje v Sentjurju pri Celju, Kameno št. 20. Cena 500.000 din. Ponudbe pošljite na naslov: Trajkovski Marija, Ulica Save Kovačeviča 2/b Bitolj. SPREJMEM upokojenko za pomoč v gospodinjstvu. Stanovanje in hrana zagotovljena, plača po dogovoru. Naslov v upravi lista. VEC TRGOVSKIH POMOCNIKOV — prodajalcev za bencinske servise sprejme takoj »Petrol«, Celje. KORESPONDENCO, angleško, nemško in srbohrvaško prevzame za nekaj ur dnevno, ali po potrebi. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Honorar«.

ZDRAVNIK v Celju išče nujno gospodinjstvo pomočnico z delnim znanjem kuhe, k dvočlanski družini. Plača dobra. Informacije v prodajalni »Naprijed« Celje, Tomšičev trg 2. ISCEM gospodinjstvo pomočnico, naslov v upravi lista.

ISCEN prazno sobo, lahko tudi v okolici Celja. Plačam 1.500 din naprej. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Čimprej«.

SAMSKA »NAMESČENKA išče prazno sobo v mestu ali bližnji okolici. Dam nagrado 15.000 din. Naslov v upravi lista.

ZA MAJHNO STANOVANJE dam posojilo za dograditev hiše. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Celje«.

NA CESTI ST. JANZ—VELENJE je bila izgubljena moška avtomatična duble zapesna ura s 25 kamni, znamke »Fleurbaey« z duble verižico. Najditeelj naj jo odda proti nagradi na pošti LH Šostanj ali Velenje.

IZGUBLJENO ZENSKO JOPIČO (bolero) črno, iz Stanetove skozi Lilekovo ulico do kina Union naj najditeelj odda proti nagradi v Plečni-kovi ulici 15 (Jožefov hrib).

PREKLICUJEM klevete proti Ježovnik Avgustu in se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopka. Kovač Frida.

kino • kino • kino • kino

KINO METROPOL

Od 17. do 20. 8. 1958 — Napuljsko zlato — italijanski film.

Od 21. do 24. 8. 1958 — Maks Konte — italijanski film, komedija.

KINO UNION

Od 16. do 20. 8. 1958 — Don Kihot — ruski barvni film.

Od 21. do 24. 8. 1958 — Modra tanciča — ameriški barvni film.

LETNI KINO

Od 18. do 20. 8. 1958 — Napadalec — ameriški barvni film.

Od 21. do 25. 8. 1958 — Vzhodno od raja — ameriški barvni film.

radio 202m

Nedelja, 17. avgusta 1958

12.00 Pogovor z državljani
12.10 Zabavna glasba, vmes objave
12.15 Zeleni ste — poslušajte!

Ponedeljek, 18. avgusta

17.00 Celjska kronika
17.05 Sportni tednik
17.15 Polke in valčke igra kvintet »Kamilce«
17.30 Zeleni ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 19. avgusta

17.00 Celjska kronika
17.10 Igra godba na pihala »Svoboda Storec«
P. v. Franca Berghausa
17.30 Zeleni ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 20. avgusta

17.00 Celjska kronika
17.10 Slovenske narodne poje »Savinjčani«
P. v. Marjana Kozmeca in tenorist Peter Burja.
17.30 Zeleni ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 21. avgusta

17.00 Celjska kronika
17.10 Od popevke do popevke
17.30 Zeleni ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 22. avgusta

17.00 Celjska kronika
17.10 Domači zbori pojo...
17.30 Zeleni ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 23. avgusta

17.00 Celjska kronika
17.10 »Mladost na Menini platinic« — reportaža
17.30 Zeleni ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

**CELJSKI
TEDNIK**

V V S A K O H I Š E

Sin vzhajajočega sonca v srčnem četverokotniku

Japonski princ Akihito je dorastel. Menda bo kmalu moral prevzeti prestol in položaj boga na Japonskem. Njegov oče sedanji botrom japonskega otočja — Amerikancem ni preveč pri srcu že zaradi napada na Pearl Harbour. V Tokiju mu gradijo palačo za nemalo ceno 800.000 dolarjev. Toda hiša potrebuje vladarice in princa so napotili naj si izbere nevesto. Poseben odbor je pregledal dolg seznam vseh drugorazrednih princes, groficih in plemenitašic, katerih število gre v osem-

sto. Toda izbrali so tri kandidatke. Prva je osemnajstletna Hačuko, prinčeva sestra. Ljubi šport, njen oče pa je bil ubit med vojno v Manžuriji. Ker pa dekle še raste in utegne biti enako velika, če ne celo večja, je princ baje zavihal nos. Druga je Akiko Fušimi, ki je tudi plave krvi. Baje je lepota in dobro pleše. Toda v starosti 24. let je enako stara kot princ in Japonci pravijo, da bi morala biti nevesta mlajša. Največ šans ima menda dvajsetletna

Vse tri kandidatkinje po vrsti: Hačuko, Akiko in Sumiko. Katera ga bo ujela?

Sumiko Simazu, katere oče je drugorazredni princ in poglavar japonskega rdečega križa.

No princ pa ima tudi svoje zahteve. Terja, da mora biti njegova soproga vitka. Ne mara bunk z debelimi nogami. Rad bi nežo in prijazno bitje. Mora biti toplega značaja, imeti mora smisel za humor, ljubiti mora šport kot on in resno glasbo, biti mora dobra plesalka i sijajna gostiteljica. Najvažnejše pa je, da ne presega petih čevljev in šestih palcev. — Moja nevesta mora biti manjša kot jaz! — je njegova terjatev. Kot vidimo tlačijo cesarsko hišo na japonskem hude skrbi. Kajti, če se sin vzhajajočega sonca ne poroči, bo japonsko cesarstvo brez glave in božanstva za prihodnja obdobja. Preprostih Japoncev se ta glavobol ne loteva sprčo skrbi, kje bodo zaslužili vsakdanjo kepo riža. —ček

bodyce · bodyce · bodyce

POTEGAUSČINA

Ves mesec jo je vneto prosil: »Imejva vendar randevu!«
In končno se je omečila:
»Ker mi sicer ne daš miru, na Slandrovem se trgu snidem na eni izmed klopc s teboj, ko bo na Sindikalnem domu kazala ura šest nocoj!«

Prišel natanko je ob času in čakal trideset minut, a nje bilo ni od nikoder. Njen srček krut je in prekrut! Potem ozrl se je na uro, ki z Doma Celju meri čas. Saj sploh kazalcev ni imela! Oh, potegausčina in špas!

PO PIVU DIŠI...

Sempeter! Tu avtoservis — bišé! In tujec ustavlja na cesti je avto. Sopara je huda in žejja jih že, ki tukaj drvi z bencinsko kolavto.

V prelepi dolini obirajo hmelj, diši tu grenko po roži zeleni. Nič potniki večjih še nimajo želj, le pivo bi pili v pripeki strupeni!

Zelo nam je žal! jim Servis pove. Le enkrat na teden dobivamo pivo in to po grlih še isti dan gre, pač resda to dejstvo ni razveseljivo.

In potniki čudijo se. Povsod jih tukaj obdajajo hmeljski nasadi. Po pivu diši v tej dolini vsak kot, a oni bi pili kak vrček ga radi...

Elektronski matematik

Po neki vesti moskovskega radia je skupina ukrajinskih znanstvenikov skonstruirala elektronske možgane, ki lahko rešujejo linearne enačbe tudi s 400 neznankami. Elektronski matematik bo koristno služil pri reševanju praktičnih tehničnih problemov iz matematike in fizike.

PRI GLASBENI URI!

— Tovariš profesor, so res strune pri basu iz ovčjih kož?
— Seveda so.
— Kako pa mesarji vedo, kakšne dure imajo ovce v črevih, da je vedno prav?

Uganite kaj je to?

BEGUNEC

PO PRIPovedovanju L. NERATA
NAPISAL: J. KRAŠOVEC
ILUSTIRAL: T. SKOK

ZGODBA PO RESNIČNEM DOŽIVLJAJU

9

VSEBINA IZ PREJSNIH STEVILK: Lojz, ki je pobegnil iz Jugoslavije preko Italije, je bil z zvijačo zavljen v tujsko legijo. Po dveh mesecih šolanja v Alžiriji se mu je v družbi z rojakom Marjanom posrečilo pobegniti ob ugodni priložnosti. Z nasledovalci za hrbotom sta se prebijala na uporniško ozemlje in ko sta si ravno pripravljala kosilo od ubitega osla, sta se srečala z neznanim Arabcem. Le-ta je bil nezaupljiv in kot je kazalo, sploh ni znal francoščine...

— Primi velbloda, gremo k hiši. Tu smo preveč na očeh, je dejal Lojz Marjanu, nato pa z roko pokazal Arabcu hišo, čes naj gre z njima.

Možak je nerad stopal in se ves čas oziral naokoli. Oči so mu grdo pobilskavale izpod čela, ki ga je do oči pokrivala bela kapuca prešita na burnus, ki mu je segal do pet.

Pri hiši je Marjan privezal kamelo k palmi, Lojz pa je popeljal Arabca naprej v hišo, nato še okoli nje in ga privedel nazaj do Marjana:

— Ali zdaj verjameš, da sva res sama? Si že kdaj videl, da bi legionarji hodili v dvoje tako globoko v puščavo?

Arabec je odkimal in takoj nato se mu je razvezal jezik. Govoril je francosko boljše kot si je Lojz mislil. Marjan, ki francosčine ni bil tako vešč, je prepuštil »pogajanja«
Lojzu in se spravljal v hišo k oslu, ki je napolnjen obležal pri ognjišču.

Arabca je močno zanimalo, kako sta ušla, če jima sledijo, bolj redkobeseden pa je bil, kadar ga je Lojz spraševal o upornikih. Rekel je samo, da so blizu, a vendar tako daleč, da je boljše, če ubežnika ostaneta pri hiši, on pa bo medtem odjezdil in obvestil najbližjo postojanko. Lojzu in Marjanu bi bilo ljubše, če bi lahko odšla kar z njim, toda trije na eni kameli niso mogli jezdit. Zagotavljal jima je, da se do večera gotovo vrnejo ponju. Pojedel je z njima kosček mesa in se odpravil.

Ko je odjezdil in izgubil iz prvih peščenih holmov, jima je nenadoma postalo tesno pri srcu. Spet sta bila sama sredi te peščene divjine z nasledovalci za hrbotom in z negotovostjo pred seboj. Kdo ve, sta podvomila, če je Arabec imel stike z uporniki? Lahko je bil tudi francoski zaupnik. Vedela sta, da imajo Francozi svoje vohune tudi med Arabci. V tem času, odkar sta bila na begu, so lahko obvestili vse ljudi v tem področju, da naj iščejo ubežna legionarja. Morda so Francozi samo nekaj kilometrov proč? Če so, potem ne bo treba čakati niti do večera. V tej bajti sta kot v pasti.

Takole storiva, je povzel Lojz, odreživa si vsak nekaj mesa, nalijva si vode in se umakniva od koč tako daleč v hrib, da bova lahko videla vsakega, ki bi se približal. Če bodo uporniki, bova šla nazaj, če pa pridejo Francozi, bova imela vsaj nekaj prednosti za nagel beg. Ponoči naju bodo težje sledili...

Tudi Marjanu je bil predlog všeč. Naglo sta se pripravila in odšla. K sreči je začel ravno malo prej pihati vroč puščavski pesek, ki je hitro brisal sledove stopinj. Zaradi večje varnosti pa sta vlekla za sabo košato palmovo vejo...

Dobro streljanje od osamljene kočje sta se na vrhu peščenega griča ustavila in legla v pesek. Čakanje sta morala izkoristiti za počitek, kajti če bi prišli Francozi, ju je čakala naporna hoja v hribe, ki so kipele v nebo.

Stražila sta izmenoma. Eden je prežal na okolico kočje, drugi pa je v senci palmov veje skušal vsaj malo zadremati.

Lojza je utrujenost zmogla. Sredi pogovora mu je dremavica vzela besedo in čez trenutek je že spal kot ubit.

— Kaj? Kaj se je zgodilo? je prestrašen planil na kolena, ko ga je Marjan dregnil med rebra. Z očmi je sledil stegnjeni Marjanovi roki, ki je kazala proti severu.

Od vseh strani so se na konjih spuščale po peščenih sipinah proti koči skupine jezdecev, medtem ko so na izpostavljenih gričih stale straže. Proti koči je dirjala večja skupina in vodila s sabo dva osedlana konjčka.

Fanta sta se oddahnila. Torej so le bili uporniki. Naglo sta vstala in tekla proti hiši. Jezdci so medtem šli v koč in že čez čas osupli prišli spet ven. Ko so bili sredi poti, so ju opazili in jima prijezdili naproti. Orožje so imeli pripravljeno za strel, ko so se ustavili pred njima. Lojz in Marjan sta oba naenkrat odložila orožje in čakala. Dva upornika sta razjahala, jima pregledala žepa in pobrala njuno orožje. Medtem so jima pripeljali tudi konjčka in brez vsakega obotavljanja so se podali na pot.

Lojz jih je med ježo opazoval. Uporniki so bili vsi brez razlike dobro oboroženi. Večina njih je imela brzostrelke, vmes pa je bilo tudi nekaj strojníc in ostrostrelcev, en konj pa je nosil lažji minomet. Občuteni so bili večinoma vojaško. Nosili so platnene hlače in prav take srajce. Konj, na katerem je jezdil, je bil prav tako kot drugi, iskra arabska žival, ki je naglo dirjala po pušči.

Bil je že noč, ko so prispeli. Lojz in Marjan sta pričakovala, da bosta prišla v kakšno naselje, zato sta bila presenečena, ko so se sredi valovite puščave ustavili in ko je oficir, ki je skupino vodil, povedal, da so prišli. Daleč naokoli ni bilo ničesar stavbi podobnega. Sele potem, ko so razjahali, so se zbrali okoli njih še drugi borci, kot da bi iz zemlje zrastle. Tako je tudi bilo. Ko sta se bolje ogledala, sta videla, da so ljudje prihajali iz nekakšnih zemljank. V eno takih zemljank so ju tudi peljali. Bil je štab enote, ki se je na tem področju zadrževala. Zdal je bilo Lojzu veliko bolj jasno, zakaj francoske letalske izvidnice domala nikoli niso mogle odkriti, kje se uporniki zadržujejo. Taka skrita podzemeljska prebivališča človek ne opazi, ko je že čisto zraven, kako šele iz zraka.

Oficir, ki ju je izprašal, je bil prijazen vojščak. Skrbno ju je poslušal, ko sta mu pripovedovala svoji zgodbi in mu na koncu povedala tudi to, da bi se priključila njim, dokler se ne bi ponudila prilika, da prideta iz Alžirije v Maroko ali Tunis, kjer bi našla stike z jugoslovanskimi zastopniki. Ko je Lojz povedal, da je rezervni oficir in da bi štabu odpora lahko nudil morebiti dragocene podatke, je komandant postojanke sklenil, da bi Lojza poslali v štab področja, medtem ko bi Marjan lahko že od tu odšel proti maroški meji. Prijazno je zavrnil možnost, da bi se priključila njihovi enoti, ker tujeve načeloma ne sprejemajo.

Se tisto noč sta se znebila vseh legionarskih znakov. Legionarske obleke sta izročila in se preoblekla v oblačila, ki so jih imeli pri roki. Naslednji dan pa sta se poslovila. Lojz je šel s skupino upornikov v področni štab, Marjan pa je ostal, da bi se čimprej prebil v Maroko in uredil pri jugoslovanskem poslanstvu vse potrebno za njuno vrnitev v domovino.

Proti večeru drugega dne so se močno približali gorovju, katerega vrhove je v tem času pokrival sneg. Veter, ki je pihal od tam, je bil hladen, da je ljudi, ki so hodili peš, vzdobujal k hitrejši hoji. Skupina, s katero je Lojz potoval, je štela kakih sto borcev. Vsi so bili dobro oboroženi in zelo nagli pešci. Med njimi so bili mladeniči, domala še otroci, pa tudi starci, ki bi jim na oko prisodil blizu šestdeset let in nekaj žena. Komandir enote je ukazal počitek in razposlal izvidnice. Kraj, po katerih jim je bilo še hoditi do cilja, so bili pod francosko kontrolo. Komandirju pa je bilo zapovedano, da se mora izogniti spopadom. Toda niso se še dobro razkotali, ko se je vrnila patrulja in poročala, da so

